Nr 12 (332) Grudzień 2018 rok XXVIII www.dukla.pl/dps dps@dukla.pl

Cena 2,80 zł (5% VAT)

Dukla.PL

Dukielski Przegląd Samorządowy

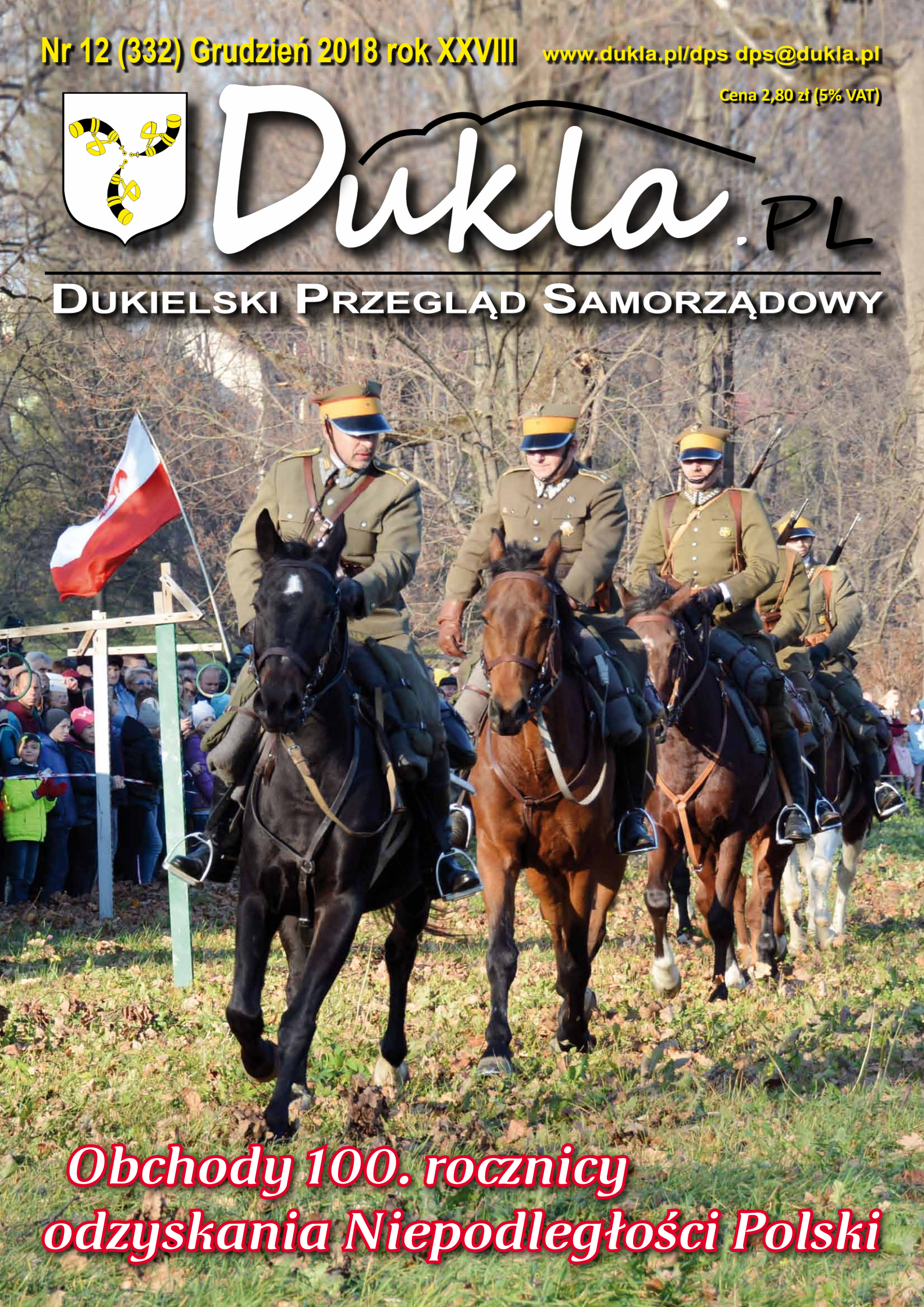

Obchody 100. rocznicy odzyskania Niepodległości Polski

Radni i burmistrz złożyli ślubowanie

I sesja Rady Miejskiej w Dukli

Bogdan Maciejewski odbiera zaświadczenie o wyborze na radnego RM w Dukli od przewodniczącej Miejskiej Komisji Wyborczej w Dukli Małgorzaty Kozioł

Nowo wybrani radni przed ślubowaniem

Burmistrz Andrzej Bytnar gratuluje nowo wybranemu przewodniczącemu Rady Miejskiej Mariuszowi Folcikowi

Justyna Zimny-Frużyńska głosuje na przewodniczącego Rady

W czwartek 22 listopada 2018 roku o godz. 16.00 po raz pierwszy zebrali się nowo wybrani radni w Urzędzie Miejskim w Dukli, w sali narad. Obrady prowadził najstarszy wiekiem radny Adam Faustus.

Najpierw radni odebrali zaświadczenia o wyborze, a później uroczyście ślubowali: *Wierny Konstytucji i prawu Rzeczypospolitej Polskiej, ślubuję uroczyście obowiązki radnego sprawować godnie, rzetelnie i uczciwie, mając na względzie dobro mojej gminy i jej mieszkańców.* Na stanowisko przewodniczącego rady zgłoszono dwóch kandydatów – Ewę Przystasz i Mariusza Folcika. W tajnym głosowaniu, które przeprowadziła trzyosobowa komisja skrutacyjna, obecnych na sesji radnych i po przeliczeniu wyników okazało się, że 7 głosów „za" otrzymała Ewa Przystasz, a 8 głosów „za" **Mariusz Folcik** i tym samym został on przewodniczącym Rady Miejskiej w Dukli.

Wybrany burmistrz Dukli Andrzej Bytnar wypowiadając rotę ślubowania: *Obejmując urząd burmistrza Dukli, uroczyście ślubuję, że dochowam wierności prawu, a powierzony mi urząd sprawować będę tylko dla dobra publicznego i pomyślności mieszkańców gminy* – rozpoczął kolejną kadencję na tym stanowisku. Wcześniej odebrał zaświadczenie o wyborze z rąk przewodniczącej Miejskiej Komisji Wyborczej w Dukli Małgorzaty Kozioł.

Radni przeprowadzili także wybory na stanowiska wiceprzewodniczących Rady Miejskiej w Dukli w głosowaniu tajnym. Na te stanowiska kandydowało trzech radnych: Teresa Belcik, Paweł Kufner i Piotr Węgrzyn. Po 9 głosów otrzymali: **Teresa Belcik i Piotr Wegrzyn**, co zadecydowało o objęciu stanowisk wiceprzewodniczących. Podczas I sesji ustalono również składy komisji stałych Rady Miejskiej w Dukli. Sesję zakończono miłym akcentem wręczania kwiatów i składania życzeń dla nowo wybranego przewodniczącego Rady Miejskiej w Dukli i dla burmistrza Dukli.

Mariusz Folcik - przewodniczący Rady Miejskiej w Dukli

Tekst i fot. Krystyna Boczar-Różewicz

Złota myśl:

„Ten, który nie potrafi przebaczyć niszczy most, po którym sam musi przejść"

(George Herbert)

W grudniowym numerze:

Radni i burmistrz złożyli ślubowanie ... 2
Andrzej Bytnar burmistrzem Dukli po raz drugi ... 4
50. lecie Parafii Trzciana - Zawadka Rymanowska ... 4
Dochód na Podkarpaciu ... 4
Gminne obchody 100. rocznicy odzyskania niepodległości ... 5
Śpiewanki patriotyczne w Zawadce Rymanowskiej ... 5
Dukielskie drogi do niepodległości ... 6
Każdy ma swój Everest, ... 8
Wycieczka do Zalipia ... 8
Uczniowie z Głojsc w Trójboju ... 9
U prezydenta ... 9
Wydarzyło się w naszej gminie ... 9
JASIONKA UCZCIŁA 100-LECIE NIEPODLEGŁOŚCI ... 10
1. miejsce dla Kamila Konopa ... 11
Grand Prix dla Natalii Niedzieli ... 12
Warsztaty carvingu ... 12
Uniwersyteckie Andrzejki ... 12
50 lat Muzeum Kultury Łemkowskiej w Zyndranowej cz. II ... 17
Gminne Eliminacje w tenisie stołowym ... 18
Puchar Podkarpacia ... 18
Puchar Tymbarku ... 18
O Puchar Dyrektora MOSiR ... 19
Czy wystarczy nam pieniędzy? ... 19
1 listopada - dzień zadumy ... 19
Józef Belczyk - rodzinne wspomnienia ... 20
Łowiectwo i ekologia ... 20
Towarzystwo Sportowe „PRO FAMILIA" ... 22
Trwa zbiór nasion w lasach ... 23
W pasiece ... 24
Prawo przy porannej kawie ... 24
Listopad - grudzień ... 25

DUKLA.pl - miesięcznik (www.dukla.pl/dps)
Wydawca: Ośrodek Kultury w Dukli, ISSN 2080-0835
Adres redakcji: 38-450 Dukla, Trakt Węgierski 11, p. 309,
tel. (+48) 13-432-91-33, fax (+48) 13-433-10-11, e-mail: dps@dukla.pl
Redaguje zespół: Krystyna Boczar-Różewicz - red. naczelna,
Wiktor Szyndak - red. techniczny - skład i łamanie,
Janusz Krowicki - wyd. internetowe, Halina Cycak, Barbara Pudło
Współpracujący: Witold Puz, Bartosz Szczepanik, Maria Walczak, Aleksandra Żółkoś
Druk: Drukarnia „HEDOM", ul. Kletówki 54a, Krosno,
tel./fax 13 432 02 02, www.hedom.pl
Za treść reklam redakcja nie odpowiada. Zastrzegamy sobie prawo do skracania artykułów i adiustacji tekstów. **Materiały przyjmujemy do 20. każdego miesiąca.** Dostarczone materiały można odebrać w siedzibie redakcji.
Numer zamknięto dnia 28. 11. 2018 r.
Udostępniono do sprzedaży 3. 12. 2018 r. Nakład 450 egz.
OKŁADKA: Pokaz jazdy paradnej w wykonaniu 8. Pułku Ułanów Księcia Józefa Poniatowskiego. Fot. Agnieszka Matusik

Mieszkańcom Gminy Dukla
Radosnych, rodzinnych, pełnych szczęścia i spokoju
Świąt Bożego Narodzenia.
Realizacji wszystkich zamierzeń i planów w Nowym 2019 Roku
życzą

Przewodniczący Rady Miejskiej w Dukli
Mariusz Folcik

Burmistrz Dukli
Andrzej Bytnar

Czytelniczkom i Czytelnikom Dukli.pl
Radosnych Świat Bożego Narodzenia, zdrowia i szczęścia w nadchodzącym Nowym 2019 Roku

życzy
Redakcja Dukli.pl

Andrzej Bytnar burmistrzem Dukli po raz drugi

W pierwszej turze wyborów samorządowych frekwencja wyborcza w gminie Dukla wyniosła 51,67 %, najwyższa frekwencja była w obwodzie Dukla-MOSiR i wyniosła 59,98%, najniższa w obwodzie Iwla-Chyrowa i wyniosła 46,06%. Kandydaci na burmistrza otrzymali następujące poparcie: **Andrzej Bytnar** – 27,24%, **Łukasz Adamski** – 26,10%, **Krystyna Andruch** – 20,88%, **Marek Górak** – 19,80%, **Agnieszka Dembiczak** – 5,89%

W drugiej turze wyborów samorządowych w gminie Dukla zwyciężył **Andrzej Bytnar**. Frekwencja wyborcza wyniosła 47,70%, najwyższa frekwencja była w obwodzie Dukla – MOSiR – 56,16%, najniższa w obwodzie Tylawa 35,79%. **Andrzej Bytnar** uzyskał poparcie 50,76%, **Łukasz Adamski** – 49,24%.

kbr

Szanowni Państwo!

Serdecznie dziękuje za poparcie udzielone mi w wyborach samorządowych 21 października i 4 listopada. Gorące podziękowanie składam wszystkim, którzy oddali na mnie głos, pomagali mi i wspierali mnie podczas kampanii wyborczej. To dzięki Wam wygrałem wybory. Dziękuję za zaufanie jakim zostałem obdarzony. Dziękuję wszystkim, którzy na mnie nie głosowali, ale poprzez swój udział w wyborach dali dowód dojrzałości obywatelskiej.

Szanowni Państwo otrzymałem duży mandat zaufania. Wyrażona przez Was wola i nadzieja na lepsze jutro zobowiązuje. Dołożę wszelkich starań, aby moje obowiązki wykonywać sumiennie, a danego zaufania nie zawieść. Obiecuję pracować najlepiej jak potrafię, aby sprostać Państwa oczekiwaniom. W nadchodzącej kadencji będą wspierali mnie wybrani przez Was radni – ludzie, którym leży na sercu dobro naszej gminy i jej mieszkańców. Razem postaramy się nie zawieść Państwa oczekiwań. Czeka na dużo ciężkiej i odpowiedzialnej pracy.

Jeszcze raz dziękuje za Państwa głosy i dojrzałość obywatelską.

Z wyrazami szacunku

Andrzej Bytnar
Burmistrz Dukli

Dochód na Podkarpaciu

W 2017 miesięczny dochód na osobę wyniósł 1254 zł

Z danych Urzędu Statystycznego w Rzeszowie wynika, że prawie 12 proc. gospodarstw domowych na Podkarpaciu oceniło swoją sytuację jako raczej złą (9,3) i złą (2,5 proc.).

Niewiele ponad połowa (55,6 proc.) - jako średnią. Respondenci z niemal 20 proc. gospodarstw domowych (19,9) mówili o sytuacji raczej dobrej, a niespełna 13 proc. o bardzo dobrej.

Jak wyliczył Urząd Statystyczny w 2017 roku przeciętny miesięczny dochód na osobę wyniósł na Podkarpaciu **1254 zł**. To o **4,4 proc**. więcej niż rok wcześniej.

Tymczasem miesięczne wydatki na osobę wzrosły o **10,6 proc**. i wyniosły - średnio 942zł -na osobę.

źródło: PR Rzeszów

50. lecie Parafii Trzciana - Zawadka Rymanowska

28 października br. o godz. 16.00 w kościele pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny (dawnej cerkwi greckokatolickiej) w Zawadce Rymanowskiej odprawiona została msza św. dziękczynna pod przewodnictwem J.E. abpa Adama Szala Metropolity Przemyskiego z okazji Jubileuszu 50. lecia parafii Trzciana - Zawadka Rymanowska. W nabożeństwie wzięli udział parafianie z obu miejscowości i zaproszeni goście m. in.: prowincjał Prowincji Niepokalanego Poczęcia NMP w Krakowie o. Teofil Czarniak, Maria Kurowska – wicemarszałek województwa podkarpackiego, burmistrz Dukli Andrzej Bytnar wraz z małżonką, Elżbieta Wróbel – wiceburmistrz Dukli, Halina Cycak – sekretarz gminy Dukla, Jolanta Bik – skarbnik gminy Dukla. Było okolicznościowe kazanie i okolicznościowe prezenty dla parafii. Po liturgii zaproszeni goście spotkali się na Agapie w Domu Ludowym w Trzcianie. Ojciec Ksawery Ogórek przygotował prezentację dotyczącą historii parafii, która przywołała wiele wspomnień wśród parafian, szczególnie zdjęcia. Na zakończenie uczestnicy zapozowali do wspólnej fotografii.

kbr, fot. str. 13

Gminne obchody 100. rocznicy odzyskania niepodległości

11 listopada 2018 roku to wyjątkowa data w dziejach historii Polski. To 100. Rocznica Odzyskania przez Polskę Niepodległości, dlatego uroczystości związane z tym wielkim, narodowym świętem były hucznie obchodzone w całym kraju. Również gmina Dukla włączyła się w uświetnienie tego Jubileuszu, aby dać wyraz szacunku dla tych, dzięki którym możemy żyć w wolnym kraju.

W organizację obchodów zaangażowani byli: Burmistrz Dukli, Ośrodek Kultury w Dukli, Klasztor OO. Bernardynów w Dukli oraz Zespół Szkół nr 2 oraz Zespół nr 1 w Dukli. Obchody związane z 100. Rocznicą Odzyskania przez Polskę Niepodległości rozpoczęły się uroczystą mszą świętą za Ojczyznę w Klasztorze OO. Bernardynów o godz.11.00, której przewodniczył biskup Kazimierz Górny. Chór Sancta Familia z Rzeszowa pod batutą Andrzeja Szypuły oraz schola działająca przy klasztorze zadbali o oprawę muzyczną. Po mszy św. uczniowie z Zespołu Szkół nr 2 w Dukli rozpoczęli okolicznościową akademię, po której zostały złożone wieńce i kwiaty przy Krzyżu Pojednania. Po oddaniu hołdu, rozpoczął się przemarsz do dukielskiego parku. Orszak prowadzili: III Podkarpacka Brygada Obrony Terytorialnej z Rzeszowa pod dowództwem płk Rafała Jarosza, żołnierze z krośnieńskiej kompanii terytorialnej służby wojskowej III Podkarpackiej Brygady Obrony Terytorialnej z ppor. Arturem Romanowskim, następnie 8 Pułk Ułanów Księcia Józefa Poniatowskiego z Krakowa, Zarząd Oddziału Gminnego ZOSP RP w Dukli na czele z prezesem Andrzejem Ukleją i komendantem gminnym Wiktorem Madejem, 6. Drużyna Harcerska „ISKRA" z Dukli, 14. Drużyna Harcerska „Watra" z Równego, poczty sztandarowe ZS nr 2 w Dukli, SP w Głojscach i SP w Równem.

W parku, udostępnionym przez rodzinę Tarnowskich, odbył się pokaz musztry paradnej i umiejętności jeździeckiej kawalerzystów 8 Pułku Ułanów Księcia Józefa Poniatowskiego. Pokazy cieszyły się dużym zainteresowaniem. Następnie, uroczystości przeniosły się na dukielski rynek, gdzie odbyło się wspólne śpiewanie pieśni patriotycznych zorganizowane przez Ośrodek Kultury w Dukli. Najmłodsi z rąk burmistrza Dukli Andrzeja Bytnara otrzymali, przygotowane na tę uroczystość, pamiątkowe kubki i przypinki. Każdy mógł rozgrzać się przy ognisku, rozpalonym nieopodal ratusza, wypić gorącą herbatę i posilić się pyszną wojskową grochówką.

11 listopada był dniem szczególnym dla każdego Polaka. Tego dnia byliśmy wszyscy razem bo to święto naszej narodowej dumy i radości z życia w wolnym kraju.

Agnieszka Matusik
Fot. na wkładce w środku

Organizatorzy uroczystości składają serdeczne podziękowania wszystkim, którzy włączyli się w świętowanie 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości, a są nimi: ppłk Rafał Jarosz z III Podkarpackiej Brygady Obrony Terytorialnej z Rzeszowa, żołnierze z krośnieńskiej kompanii terytorialnej służby wojskowej III Podkarpackiej Brygady Obrony Terytorialnej z ppor Arturem Romanowskim, 8. Pułk Ułanów Księcia Józefa Poniatowskiego z Krakowa, Zarząd Oddziału Gminnego ZOSP RP w Dukli na czele z Prezesem dh Andrzejem Ukleją i Komendantem Gminnym Wiktorem Madejem za wystawienie pocztów sztandarowych, 6. Drużyna Harcerska „ISKRA"z Dukli im. por. Władysława Barana „Bekasa" z druhną Justyną Zimny-Frużyńską, 14. Drużyna Harcerska Watra z Równego z drużynową Katarzyną Kołodziej, poczty sztandarowe SP w Głojscach, ZS nr 2 w Dukli i SP w Równem oraz Pani Józefa Winnicka-Sawczuk.

Szczególne podziękowania i uznanie kierujemy w stronę mieszkańców Gminy Dukla, którzy tłumnie uczestniczyli w gminnych obchodach tego szczególnego dla Polski i Polaków święta!

Śpiewanki patriotyczne w Zawadce Rymanowskiej

W 2018 roku przypadła 100. rocznica odzyskania niepodległości przez Polskę. Święto Niepodległości jest najważniejszym polskim świętem narodowym, gdyż to właśnie 11 listopada 1918 roku po 123 latach niewoli Polska odzyskała niepodległość. Po latach rozbiorów, dokonanych przez Austrię, Prusy i Rosję w latach 1772-1795, powstaniach narodowych, zmaganiach na różnych frontach, Polacy dzięki patriotyzmowi i bohaterstwu wywalczyli w końcu wolność. Istotną rolę w odzyskaniu niepodległości odegrał Józef Piłsudski - pierwszy Marszałek Polski.

W tym szczególnym dniu 11 listopada w Zawadce Rymanowskiej odbyły się wiejskie obchody Narodowego Święta Niepodległości, na które zostali zaproszeni i przybyli: burmistrz Dukli Andrzej Bytnar, o. Ksawery Ogórek oraz liczne grono mieszkańców Zawadki, a także przebywający we wsi turyści. Oprawę muzyczną przygotował zespół Tereściacy, a uroczystość poprowadził sołtys Zawadki Rymanowskiej Bogdan Płóciennik. Wspólne śpiewanie piosenek patriotycznych odbyło się obok domu ludowego przy ognisku. Dźwięki muzyki i śpiewu słyszalne były nawet w odległych zakątkach miejscowości.

Dziękuję wszystkim przybyłym za udział w obchodach tego święta, upamiętniającego 100 rocznicę odzyskania niepodległości.

Sołtys Zawadki Rymanowskiej

Bogdan Płóciennik
Fot. wkładka środek

Dukielskie drogi do niepodległości

W ramach obchodów Jubileuszu 100-lecia odzyskania przez Polskę Niepodległości 7 listopada 2018 roku w Muzeum Historycznym - Pałac w Dukli odbył się wykład prof. dr. hab. Mieczysława Rokosza, pt.: *Dlaczego Polacy przetrwali katastrofę rozbiorów ?* W drugiej części została otwarta wystawa *Dukielskie drogi do niepodległości.* W oprawie muzycznej wykonanej przez Jakuba Palusińskiego, zabrzmiał *Mazurek Dąbrowskiego, Rota* i *Pierwsza Brygada.*

Wystawa *Dukielskie drogi do niepodległości*

ma charakter przekrojowy, przyczynkarski od konfederacji barskiej do działalności konspiracyjnej, niepodległościowej w czasie II wojny światowej. W części dotyczącej konfederacji barskiej nawiązano do ruchu konfederackiego w rejonie Beskidu Niskiego, który znalazł się na szlaku bitewnym Kazimierza Pułaskiego. W wielu miejscach przy granicy powstały obozy konfederackie, m.in. w Barwinku. Z tego okresu pochodzi pokazany na wystawie *Uniwersał JO Xięcia Marcina Lubomirskiego Marszałka Konfederacyi Woiewództwa Krakowskiego* […] ogłoszony 7 kwietnia 1769 r. pod Barwinkiem, który następnie *Pułaski oblatował* [wpisał do akt] *i rozsyłał ekstraktami różnym panom* [...], zaś 9 kwietnia raportuje Lubomirskiemu, że *zastał pod Barwinkiem lud przychylniejszy i miejsce zdatne na obóz werbunkowy: chłopstwa wiele gwałtem się ciśnie do wojska i deklarują przyjeżdżać do obozu* (oryg. w zb. ZNiO). Wyeksponowano też po raz pierwszy *List Kazimierza Pułaskiego do Jerzego Mniszcha* [pisany z obozu pod Konieczną 12 lutego 1770 r. do ówczesnego właściciela Dukli] oraz respons Jerzego Mniszcha [z 13 lutego 1770 r.], w pierwszym mowa o nowych zaciągach „huzarów" do walk konfederackich, w drugim magnat informuje, że zaciąg jego ludzi walczył w Barze, a także w obronie Krakowa, jak również o zamiarach służenia Ojczyźnie (rkps w zb. MN/BCzart. w Krakowie). Trzeci z listów, to mało znany *List Tadeusza Kościuszki do Jerzego Mniszcha*, napisany w Dukli 19 października 1775 roku w związku z poszukiwaniem przez Kościuszkę posady w służbie dyplomatycznej lub wojskowej. W konfederacji barskiej, a następnie w insurekcji kościuszkowskiej brał udział Franciszek Stadnicki, starosta ostrzeszowski, który nabył Duklę pod koniec XVIII w., jego empirowy sarkofag znajduje się w kościele pw. Marii Magdaleny w Dukli.

W kolejnej części wystawy nawiązano do powstania listopadowego i styczniowego, m. in. do postaci gen. Jana Zygmunta Skrzyneckiego. Mało znany jest fakt, że gen. Skrzynecki, uczestnik walk napoleońskich, drugi wódz naczelny powstania listopadowego, uczył się przez jakiś czas w Dukli, a jego ojciec Jan, rotmistrz w konfederacji barskiej, był dzierżawcą dworku w Cergowej. Przypomniano również postać Wojciecha Męcińskiego, który poprzez małżeństwo z Heleną Stadnicką, córką Franciszka Stadnickiego, wszedł w posiadanie Dukli na początku XIX w. Wojciech Męciński w 1806 r. został wyznaczony na organizatora i dowódcę pospolitego ruszenia w części departamentu kaliskiego przez gen. Jana Henryka Dąbrowskiego. Dowodził 3 pułkiem ułanów, następnie 4 pułkiem strzelców konnych, uzyskał stopień generała brygady armii Księstwa Warszawskiego. Jego syn Cezar Męciński był żołnierzem Wojsk Polskich w 1831 r. (ojcem chrzestnym Cezara był ks. Józef Poniatowski), pochowany jest w kaplicy grobowej na terenie parku pałacowego. Na ziemi dukielskiej spoczęło także dwóch powstańców styczniowych: Ludwik Dłużniewski pochodzący z Białegostoku *zagnany wypadkami 1863 r.* trafił do Dukli i jego grób jest na dukielskim cmentarzu oraz Teofil Szczurek z Cergowej, u którego odniesione w jednej z bitew z wojskami rosyjskimi ciężkie obrażenia, spowodowały jego trwałe inwalidztwo. Zmarł 25 grudnia 1896 roku i został pochowany na cmentarzu parafialnym w Jasionce, mogiła z kamiennym pomnikiem ufundowana została przez lokalną społeczność. W powstaniu styczniowym wzięli udział także: Wincenty Stetkiewicz z Cergowej, syn nadleśniczego; Ludwik Warchałowski i Franciszek Paluch z Dukli, który walczył pod Komorowem oraz uczestniczył w jesiennej kampanii, w oddziałach płka Dionizego Chłapowskiego; Aleksander Paszkiewicz z Siepietnicy (jasielskie), przez jakiś czas mieszkaniec Dukli, m. in. służył w oddziałach płka Marcina Borelowskiego, odniósł rany pod Kockiem i Sucholipiem. Wymieni powstańcy przeszli niewolę rosyjską, więzienia, roboty przymusowe i pozbawieni zostali praw publicznych.

Klęski poprzednich powstań

nie powstrzymały dążeń do wolności. W Dukli założono Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół" i Związek Strzelecki. Na wystawie starano się w oparciu o materiał dokumentalno-archiwalny pokazać działalność tych organizacji.

„Sokół" w Dukli działał już w 1903/1904 r., zachowała się pamiątkowa fotografia założycieli i członków TG „Sokół" w Dukli z oficjalnego otwarcia gniazda 26 czerwca 1904 roku. Założycielem placówki i pierwszym prezesem był Józef Boryczko, kierownik Pięcioklasowej Szkoły w Dukli. Przed I wojną światową stanowisko to objął prawnik Andrzej Rosół, a funkcję skarbnika sprawował, późniejszy burmistrz Dukli, ks. Antoni Typrowicz. W działaniach I wojny światowej mniej lub bardziej czynny udział wzięło 30 członków „Sokoła". Walczyli w galicyjskich pułkach piechoty i Legionach. Przed II wojną światową, przez długie lata na czele „Sokoła" stał Józef Chaszczewski, st. geometra (geodeta), ponadto w składzie zarządu gniazda dukielskiego wymieniani są: skarbnik A. Malinowski oraz instruktorzy: W. Gąska, K. Skwarek, A. Braja i S. Muzyk. Honorowymi członkami „Sokoła" zostali: rejent Woźniak, dr Jan Strycharski, ks. Antoni Typrowicz oraz nauczyciele Józef Szajna (dyrektor szkoły) i Herman Blum. Związek Strzelecki w Dukli w 1930 r. i w następnych latach liczył ok. 50 osób, kierował nim Władysław Brożyna, plutonowy II Pułku Strzelców Podhalańskich.

Działaniom TG „Sokół" i Związku Strzeleckiego od początku istnienia przyświecały idee wolności i niepodległości, organizacje te odegrały dużą rolę w utrzymaniu tożsamości narodowej. Szczególnie w okresie międzywojennym wniosły spory wkład w pielęgnowanie narodowych tradycji i kształtowanie postaw patriotycznych, organizując często we współpracy ze szkołami dukielskimi obchody świąt narodowych i kościelnych oraz uroczystości rocznicowe z przedstawieniami teatralnymi i udziałem działającego przy „Sokole" chóru „Górskie Echo" pod kierownictwem J. Szajny oraz orkiestry dętej działającej przy „Strzelcu". Pięknym przykładem może być udział członków „Sokoła" z Dukli, m. in.: S. Muzyka, B. Szwasta, A. Kolanko, K. Kolanko, F. Belczyka, S. Szczurka, A. Braji w sypaniu Kopca Niepodległości im. Józefa Piłsudskiego w Krakowie, dokąd zawieźli w urnie ziemię ▶

▶ pobraną z ziemi dukielskiej. W Dukli postawy patriotyczne kształtowane były również przez Koło Towarzystwa Szkoły Ludowej, Komitet Oświaty Pozaszkolnej oraz Drużynę Harcerską ze Szkoły Męskiej w Dukli pod opieką A. Pudełko.

W historii Legionów Polskich zapisali się m.in.: Karol Jankowski i Stanisław Rudkowski z Dukli o czym świadczą na wystawie zachowane ich fotografie i dokumenty oraz Krzyże Niepodległości, które im przyznano za zasługi w dziele odzyskania niepodległości.

Odznaczony Krzyżem Walecznych był też por. Leon Stefan Jasiewicz z Dukli, który w sierpniu 1914 r. wstąpił do Drużyn Strzeleckich w Brzesku, a następnie do Legionów w Krakowie, później w 16 p.p. WP walczył w wojnie polsko-bolszewickiej. Był założycielem Związku Strzeleckiego w powiecie brzeskim (jego ojciec był dyrektorem szkoły powszechnej w Dukli, później c.k. okręgowym inspektorem oświaty w Brzesku). Znane są jeszcze dwa nazwiska: Szyszlaka ze Zboisk lub z Cergowej i Jędrusika z Dukli (inf. pochodzi od p. S. Kality). Na kartach dróg niepodległościowych zapisali się bracia ks. Antoniego Typrowicza, Wawrzyniec i Władysław. Wawrzyniec, doktor praw, major, był członkiem „Sokoła", walczył w I wojnie światowej w armii austro-węgierskiej, należał do organizacji „Wolność", brał udział w wojnie 1918-1920, jako adiutant 1p.s.podh., potem dowódca taborów DPGór., także w II wojnie światowej, został zamordowany przez NKWD w 1940 r. Odznaczony Orderem Odrodzenia Polski, Krzyżem Walecznych, Złotym Krzyżem Zasługi i Medalem Niepodległości. Drugi brat Władysław, doktor praw, adwokat, za udział w I wojnie światowej odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi z Koroną, został rozstrzelany przez hitlerowców w 1939 r.

Na wystawie poruszono udział

w kampanii wrześniowej Batalionu KOP „Dukla" dowodzonego przez mjra Wacława W. Majchrowskiego, który stoczył potyczki na trasie Barwinek – Dukla, walcząc w składzie 2 pułku KOP „Karpaty" w 3. Brygadzie Górskiej Armii „Karpaty". 2 września 1939 roku został zastrzelony w Barwinku por. Rajmund Świętochowski – dowódca I plutonu 1 kompanii 2. pp KOP „Dukla". W walce z Niemcami z tego batalionu, z III plutonu 3 kompanii, 9 września 1939 roku w Jasionce zginęło 17 żołnierzy, pochowani zostali na cmentarzu wojennym w Dukli, ich dowódca sierż. Bogusław Kupliński ranny dostał się do niewoli niemieckiej. Dukielszczyzna była obszarem, w którym ruch oporu rozpoczął swoją działalność niemal natychmiast po zaprzestaniu regularnych działań wojennych. Przykładem może być działalność ks. Józefa Tęczy, proboszcza parafii w Dukli, który tu prowadził punkt przerzutowy dla osób udających się na Węgry, został zastrzelony przez Niemców w 1943 r. w Łańcucie i pochowany jest na tamtejszym cmentarzu. W wojnie obronnej, a następnie w konspiracji działał gen. Jan Szczurek - Cergowski, ps. „Sławbor" z Cergowej (wnuk Teofila Szczurka, powstańca styczniowego), żołnierz Legionów Polskich, Armii Polskiej we Włoszech i Francji, uczestnik wojny polsko-bolszewickiej. W 1941 roku był komendantem Okręgu Stołecznego NOW, od 1942 roku szefem Wydziału Artylerii w KG AK, uczestniczył w Powstaniu Warszawskim, był współzałożycielem zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość". Odznaczony Krzyżem Srebrnym Orderu Wojennego Virtuti Militari. W obwodzie Krosno, który podlegał Inspektoratowi Jasło/Krosno działała placówka Dukla - kryptonim „Dalia", od 1944 r. jej dowódcą (wcześniej zastępcą) był por. Władysław Baran, ps. „Bekas" z Teodorówki. W prowadzonej przez placówkę działalności wywiadowczej i sabotażowo - dywersyjnej, najbardziej znaną akcją grupy dywersyjnej z plutonu por. „Bekasa" skierowaną przeciwko zbrodniarzom hitlerowskim było wykonanie wyroku śmierci 14 czerwca 1944 roku na komendancie niemieckiej żandarmerii w Dukli - Paulu Dieballu. W ramach akcji „Burza" I pluton „Bekasa" brał udział w działaniach zbrojnych w składzie oddziału ZN 24, w którym „Bekas" był także zastępcą dowódcy. Por. Władysław Baran zginął śmiercią tragiczną w 1949 r. w Wojewódzkim Urzędzie Bezpieczeństwa Publicznego w Rzeszowie, jego miejsce pochówku jest nieznane. Duklan nie zabrakło również w Polskich Siłach Zbrojnych na Zachodzie. O uczestnikach walk pisano przy okazji wystawy *II wojna światowa - losy Dukli i jej mieszkańców.* Nie wymieniono wówczas Stanisława Tarnowskiego-Męcińskiego i Maurycego Ungera. Stanisław Tarnowski-Męciński brał udział w kampanii francuskiej, po ucieczce z obozu internowania w Szwajcarii wstąpił w Palestynie do Brygady Karpackiej, walczył m.in. pod Tobrukiem. Z Afryki został przeniesiony na własną prośbę do Anglii, gdzie wszedł w skład wojsk spadochronowych. W 1944 roku przeniósł się do I Dywizji Pancernej gen. St. Maczka do 10. Pułku Dragonów i walczył w Belgii, Holandii i Niemczech. W kampanii włoskiej brał udział urodzony w Dukli kapral Maurycy Unger, służył w 13 Batalionie Strzelców, poległ 12 maja 1944 roku pod Monte Cassino i tam spoczywa na cmentarzu.

Fragment wystawy „Dukielskie drogi do niepodległości"

Część dokumentalna wystawy została uzupełniona pamiątkami, artefaktami będącymi niejednokrotnie świadectwami zmagań niepodległościowych i patriotycznych postaw począwszy od konfederacji barskiej po II wojnę światową i czasy powojenne. Wystawa jest próbą pokazania działań niepodległościowych podejmowanych w Dukli i najbliższych okolicach przez samych Duklan, ale także przez osoby, które w jakiś sposób z tym miastem były związane. Starano się uchwycić znane wydarzenia i postaci, jak również poruszyć mniej znane lub nieznane fakty, które dają jakiś obraz dukielskich dróg prowadzących do odzyskania niepodległości przez Polskę. Wystawa nie wyczerpuje w pełni podjętego tematu, wiele kwestii pozostaje nadal otwartych i wymaga dalszych badań, jest swego rodzaju punktem wyjścia do szerszego ujęcia tego tematu.

Wystawa powstała w oparciu o zbiory udostępnione przez Zakład Narodowy im. Ossolińskich we Wrocławiu, Muzeum Narodowe w Krakowie/Muzeum Książąt Czartoryskich, Muzeum Podkarpackie w Krośnie, Muzeum Kultury Szlacheckiej w Kopytowej, Stowarzyszenie Miłośników Dębowca i Okolicy, Stowarzyszenie Kosynierów Parafii Cieklin, Towarzystwo Miłośników Nowego Żmigrodu oraz ze zbiorów prywatnych i zbiorów naszego Muzeum. Wszystkim wymienionym Instytucjom i Osobom prywatnym składamy serdeczne podziękowania. Osobne podziękowania kierujemy do wszystkich Osób, które wspierały nas życzliwą pomocą.

Aleksandra Żółkoś
Fot. wkładka środek

Każdy ma swój Everest,

czyli o życiu przez góry zapisanym

„Polskie Himalaje 2018” to projekt, w którym udział wzięło około 380 osób z całej Polski, aby w sposób piękny, nieoczywisty i bardzo wymagający uczcić 100. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości. Wśród uczestników trekkingu do Bazy pod Mt Everest oraz na szczyt góry Kala Pattar – znaleźliśmy się my – zwykli nauczyciele ze Szkoły Podstawowej w Równem. Decyzję o udziale w tym przedsięwzięciu podjęliśmy trzy lata wcześniej – w 2015 roku, czyli wtedy, kiedy z naszej pierwszej wyprawy w Himalaje powróciliśmy. Wraz z nami do projektu przystąpiła trójka naszych przyjaciół, jednak splot szczęśliwych i nieszczęśliwych wypadków sprawił, że z naszej piątki na „placu boju” pozostaliśmy we dwoje. Termin wyjazdu wydawał się tak odległy, że w zasadzie wyparliśmy go z głowy. Na szczęście organizatorzy trzymali rękę na pulsie i co kilka miesięcy sukcesywnie wymagali kolejnej wpłaty, aby koszty stały się jak najmniej uciążliwe, rozłożone zostały na kilkanaście rat. Temat wyprawy ze wzmożoną siłą powrócił dopiero końcem sierpnia 2018 roku, kiedy to okazało się, że zupełnie zagapiliśmy się z kupnem sprzętu. Buty, dwa rodzaje kurtek, spodnie trekkingowe, śpiwór, kijki, bielizna termoaktywna, czapki, rękawiczki, okulary lodowcowe, termosy i wiele, wiele innych rzeczy bardzo mocno nadwyrężyło nasz budżet, ale dzięki Gminie Dukla, która w ramach promocji przekazała nam 1200 zł (brutto) chociaż część wydatków na sprzęt mogliśmy pokryć z tej puli. Ostatnie dni przed wyjazdem były bardzo intensywne i nerwowe, ale to już historia na inny artykuł :)

W podróż wyruszyliśmy z Dukli 8 października 2018 r o godzinie 6.00 rano. Na lotnisko Chopina w Warszawie dotarliśmy o 15.00, gdzie już czekali na nas organizatorzy. 24 uczestników wyprawy – tworzących grupy 8A i 8B przywitał Leszek Cichy – himalaista i pierwszy Polak, który zdobył „Koronę Ziemi”. Polskę opuściliśmy o godzinie 18. Niestety do Nepalu nie ma z Warszawy bezpośrednich lotów, dlatego przesiadkę mieliśmy w Ad-Doha, czyli stolicy Kataru. Na kolejny lot musieliśmy czekać aż 13 godzin, ale dzięki temu udało nam się zwiedzić stolicę tego bardzo bogatego, arabskiego kraju.

Doha jest jednym z najbogatszych miast świata. Jest to bardzo nowoczesna, szklano-stalowa metropolia z licznymi wieżowcami i apartamentowcami, która na szczęście ma też zabytkową część - stare miasto i suk czyli bazar. Jej historia sięga jeszcze XIX wieku, kiedy to znajdowała się najpierw pod protektoratem tureckim, a potem brytyjskim - pełną niepodległość Katar uzyskał dopiero w 1971 r. Zwiedzanie Dohy rozpoczęliśmy od części objazdowej, z autokaru podziwialiśmy to niesamowite miasto, w którym Katarczycy zajmują tylko kierownicze stanowiska, a zwykłymi pracownikami są tylko imigranci. Po ogólnym obejrzeniu miasta przyszedł czas na spacer po promenadzie, skąd podziwialiśmy piękną, ale niestety bardzo zamgloną panoramę miasta. W końcu przyszedł czas na oczekiwaną - starą część miasta wraz z bazarem. To tutaj podobało nam się najbardziej. Na bazarze można kupić dosłownie wszystko, co kojarzy się ze światem arabskim, m.in tkaniny, przyprawy, kadzidła, złoto, a nawet zwierzęta! Mimo wszystko, jest bardzo elegancko, bardzo drogo i nie ma sensu się targować. Sprzedawcy na bazarze w Dosze nastawieni są na zamożnego, miejscowego klienta, więc na turystów w zasadzie nie zwracają uwagi. Nie zaczepiają, nie nagabują, bo zasobnością portfela nawet najbogatszy turysta nie dorównuje żadnemu obywatelowi tego kraju. Katarczyków podobno się nie zaczepia, o czym na szczęście nasza grupa nie wiedziała, dlatego udało nam się zrobić z nimi kilka zdjęć. Na starym mieście jest wiele klimatycznych kawiarni i restauracji, niestety są to miejsca bardzo drogie…

Wycieczka minęła bardzo szybko, a do odlotu naszego samolotu pozostało kilka godzin, dlatego niezwłocznie udaliśmy się na lotnisko – nareszcie lecimy do Katmandu!

Aneta Cyran

Fot. str. 16

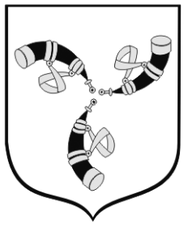

Wycieczka do Zalipia

Poznajemy dziedzictwo kulturowe Polski

Wieś Zalipie od dawna słynie z malowanych chat. Zwyczaj ozdabiania wiejskich izb kwiecistymi malunkami wywodzi się z końca XIX wieku, kiedy to mieszkanki wsi zaczęły dekorować wnętrza chałup kwiatami wykonanymi z bibułki, wycinankami i pająkami ze słomy wiszącymi u powały oraz malowanymi na ścianach kwiatami. Malowidła wykonywano także na zewnętrznych ścianach budynków, studniach i płotach.

Zdobnictwo tego rodzaju występowało także w innych wsiach Powiśla Dąbrowskiego na terenie mieszczącym się w widłach Wisły i Dunajca po lewej jego stronie.

W ramach poznawania dziedzictwa kulturowego Polski, 3 października br. Stowarzyszenie Inicjatyw Kulturalno-Ekologicznych „Animare” zorganizowało dla uczniów Szkoły Podstawowej w Dukli uczęszczających na zajęcia kółka plastycznego, a także dla uczestniczek Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Dukli wyjazd do Zalipia. Uczestnicy wyjazdu zwiedzili kościół w Zalipiu, obejrzeli malowane domy na wsi, a w Domu Malarek uczestniczyli w warsztatach „Od tradycji do współczesności”. Podczas warsztatów poznali tradycyjne techniki malowania kwiatów zalipiańskich wypracowane przez mieszkanki Zalipia od początku XX wieku do czasów obecnych. Każdy uczestnik warsztatów namalował pracę poznaną techniką i mógł zabrać ją z sobą. Uczestnicy mieli także zapewniony posiłek.

Wyjazd do Zalipia zorganizowany był w ramach zadań publicznych współfinansowanych ze środków Gminy Dukla.

Krystyna Boczar-Różewicz

Uczniowie z Głojsc w Trójboju

23 listopada uczniowie Szkoły Podstawowej w Głojscach wzięli udział w organizowanym przez Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 i Urząd Miejski w Krośnie **Regionalnym Trójboju Obronnym o Puchar Prezydenta Miasta Krosna**. W ten sposób nie tylko uczcili setną rocznicę odzyskania niepodległości przez Polskę, ale również dołączyli do grona osób zaangażowanych w krzewienie idei strzelectwa sportowego wśród młodzieży i w podnoszenie poziomu sprawności obronnej.

Trójbój obejmował trzy konkurencje: strzelanie z karabinka pneumatycznego, rzut granatem do celu oraz tor przeszkód. Dwa zespoły z Głojsc: dziewcząt (**Julia Gołąbek, Karolina Gruszka i Sandra Szczypta**) i chłopców (**Kacper Nowak, Bartosz Nowak i Kacper Krejmas**) wywalczyły drugie miejsce. Dodatkowo Sandra Szczypta i Bartosz Nowak zdobyli drugie miejsce w rywalizacji indywidualnej.

Gratuluję sukcesu reprezentantom szkoły i ich opiekunowi, panu Sebastianowi Staroniowi.

Elżbieta Knap

U prezydenta

20 listopada 2018 roku przedstawiciele organizacji pozarządowych gminy Dukla uczestniczyli w spotkaniu z parą prezydencką w Pałacu Prezydenckim w Warszawie i wzięli udział w Gali Finałowej III edycji Nagrody Prezydenta RP „Dla Dobra Wspólnego”.

Prezes Stowarzyszenia „Dla Równości” w Draganowej Mirosława Widurek otrzymała nominację w kategorii „Człowiek- Lider”. Pani Widurek jest mocno zaangażowana na rzecz organizacji pozarządowych i ściśle z nimi współpracuje. Prowadzi szereg programów pomocy żywnościowej w Beskidzie Niskim. W 2016 roku otrzymała nominację do Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Podkarpackiego, natomiast w 2018 roku została wybrana do Krajowej Rady Działalności Pożytku Publicznego. Delegacja z Dukli i z sąsiadujących z nią gmin także wzięła udział w uroczystej gali. Po oficjalnej części zostały wręczone parze prezydenckiej wyroby rękodzielnicze, lokalne wydawnictwa książkowe oraz spożywcze produkty regionalne od lokalnych przedsiębiorców.

Pani Mirosławie Widurek serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów oraz liczymy na współpracę.

Wioletta Jakieła

Fot. str. 13

Wydarzyło się w naszej gminie

Źródło: strona internetowa www.krosno112.pl Wybrał: WS

CERGOWA: Zderzenie ciężarówki z busem. Blokada DK19

W poniedziałek (26.11) tuż przed godziną 8:30 na DK19 w Cergowej (gm. Dukla) doszło do zderzenia ciężarówki z dostawczym busem, w wyniku czego poszkodowane zostały dwie osoby.

Medycy SPPR Krosno, strażacy z OSP KSRG Dukla, OSP KSRG Równe, JRG Krosno oraz policjanci pracowali przy zderzeniu dwóch pojazdów na drodze krajowej nr 19 w Cergowej (pomiędzy miescowościami Równe i Zboiska).

Kierujący dostawczym busem (pojazd przewoził pieczywo) stracił panowanie nad pojazdem i zjechał na przeciwległy pas ruchu, którym przemieszczała się ciężarówka. Doszło do zderzenia czołowo-bocznego. Podróżujący oboma pojazdami wyszli z nich o własnych siłach, jednak dwóm osobom podróżującym busem udzielono pomocy medycznej. Ostatecznie trafili do szpitala.

Na miejscu zdarzenia działania ratunkowe prowadzili medycy SPPR Krosno. Strażacy zabezpieczyli oba pojazdy oraz zneutralizowali rozlane płyny eksploatacyjne. Czynności wyjaśniające przyczyny zdarzenia prowadzą policjanci WRD KMP Krosno.

Ruch pojazdów na czas akcji ratunkowej i czynności policyjnych na DK19 został zablokowany.

JASIONKA UCZCIŁA 100-LECIE NIEPODLEGŁOŚCI

„Głodni niepodległości
Głodni sprawiedliwości
Głodni lepszego jutra
Idziemy Polsko w bój!”

Obchody setnej rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę w Szkole Podstawowej w Jasionce rozpoczęły się 9 listopada 2018 roku. W ramach ogólnopolskiej akcji „Rekord dla Niepodległej” o godzinie 11:11 wszyscy uczniowie i nauczyciele, wspólnie z rówieśnikami z ponad 24 tys. szkół, przedszkoli i placówek oświatowych w Polsce oraz w 91 szkołach polonijnych z całego świata, odśpiewali cztery zwrotki hymnu narodowego.

Podczas tej podniosłej uroczystości zostały ogłoszone wyniki szkolnego konkursu plastycznego na najpiękniejszy „Kotylion niepodległościowy”. Zwycięzcom zostały wręczone okolicznościowe dyplomy i drobne upominki.

Punktem kulminacyjnym obchodów była uroczysta środowiskowa akademia „Polska Róża” przedstawiona w oparciu o dramat Stanisława Wyspiańskiego „Wesele”, w sali Domu Ludowego w Jasionce.

Uroczystość rozpoczęła się od odśpiewania „Mazurka Dąbrowskiego”. Następnie pani dyrektor, nawiązując do historii i tradycji patriotycznych, ciepło powitała wszystkich zaproszonych gości i zaprosiła do obejrzenia części artystycznej przygotowanej przez przedstawicieli uczniów różnych klas.

Szkolni aktorzy ubrani w stroje szlacheckie, wcielając się w role bohaterów narodowych z podkrakowskich Bronowic Małych, z posiadłości Tetmajerów, pokazali iż wolność, o czym tak często się mówi w kontekście naszej historii, nie jest nam dana na zawsze, a zadana na wieki.

Pojawiająca się na scenie postać Róży – uosobienie Polski, odzyskawszy blask, wygłosiła niezwykle ważną dla całego przedstawienia patetyczną mowę –przesłanie do narodu i dla przyszłych pokoleń:

Róża nie toleruje złego – pychy i próżności.
Nie unosi się gniewem i nie szuka swego, więc mówiąc najprościej
– a co z barw narodowych jednoznacznie wynika –
Jestem podmiotem, cząstką życia a nie częścią pomnika.
Nie jestem martwym pomnikiem
Stańcie w jedności, stańcie razem (!)
Nad mogiłą powstańczą naznaczoną cierpieniem i czasem.
Stańcie z szacunkiem, z pokorą na polu historii
Ale nie z opuszczoną głową, ufni w przyszłość, wolni!

Odświętnie ubrani, najmłodsi uczniowie odrodzenie Polski uwieńczyli, na tle muzyki i gry świateł, pięknym tańcem z biało-czerwoną flagą.

Ludową klamrą występu była wymowna piosenka w wykonaniu uczennic z klasy VIII, która skłoniła zgromadzonych do refleksji. Całe widowisko teatralne zakończyło się wyjściem na scenę wszystkich występujących aktorów, trzymających w dłoniach biało-czerwone flagi.

Na rozstaju dróg do zadumy grób
Pochylony Bóg, mogiła
Nie ma dzikich róż, bo przekwitły już
Pamiętników – brzóz też nie ma

A tymczasem ja mam dziś to co mam
Również dzięki tym co poszli za…
A tymczasem tu, może pradziad, wuj
Ojciec, brat lub mąż cicho śpi.

Piątkowe święto zakończyło się, przygotowanym przez młodzież szkolną pod kierunkiem nauczycieli i pana organisty, wspólnym śpiewaniem pieśni patriotycznych, wyświetlanych przy pomocy rzutnika multimedialnego. Tego wieczoru zabrzmiały takie okolicznościowe szlagiery jak: „Wojenko, wojenko”, „Piechota”, „Marsz Pierwszej Brygady”, „Czerwone maki”, „Rozkwitały pąki białych róż” czy „Boże, coś Polskę”.

Było bardzo uroczyście, dostojnie i wzruszająco. W śpiew pieśni włączyła się cała publiczność.

Cały program patriotyczny był w zasadzie skromną próbą znalezienia końca „Wesela” Stanisława Wyspiańskiego, sprowokowania do dyskusji o ojczyźnie i zachętą nas do czujności nad współczesnością naszej Ojczyzny.

Wesele w tańcu chocholim trwało,
Przez lat czternaście nic się nie działo.
Jasiek zagubił ważny róg złoty,
I co potem się działo…

Stan letargu, pozornej śmierci, głębokiego snu musiał się skończyć, bo w efekcie walki, poświęcenia i działań dyplomatycznych Polaków w czasie I wojny światowej, po 123 latach niewoli odzyskaliśmy niepodległość.

Akademia była prawdziwą i pouczającą lekcją historii, a przybyli mieszkańcy wsi i zaproszeni goście długo oklaskiwali wspaniałe przedstawienie zilustrowane monologami i dialogami patriotycznymi, śpiewem i tańcem uczniów naszej szkoły.

Za postawę i zaangażowanie w przygotowanie tej podniosłej uroczystości narodowej pani dyrektor wyraziła wdzięczność i podziękowanie dla uczniów, nauczycieli i rodziców. Serdeczne słowa podziękowania skierowała również emerytowana pani dyrektor Szkoły Podstawowej w Jasionce Danuta Ciuła i pani radna powiatu krośnieńskiego Józefa Winnicka-Sawczuk.

Widowisko „Polska Róża” w wykonaniu uczniów Szkoły Podstawowej w Jasionce było wystawiane na scenie kinowo - teatralnej w Dukli 21 listopada 2018 roku, m. in. dla uczestników projektu „Antidotum na samotność” i uczniów SP nr 1 w Dukli.

Dorota Lenkiewicz
Fot. wkładka środek

1. miejsce dla Kamila Konopa

22 listopada 2018 r. odbył się **finał konkursu plastycznego „Herbert w obrazach”**, zorganizowanego przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich i Krośnieńską Bibliotekę Publiczną z okazji obchodów Roku Herberta. W kategorii wiekowej szkół podstawowych i gimnazjów **1. miejsce zdobył Kamil Konop z klasy VIII Szkoły Podstawowej w Głojscach.**

Nagrody laureatom wręczył Andrzej Franaszek, autor dwutomowej bibliografii Zbigniewa Herberta.

Gratuluje Kamilowi i życzę dalszych sukcesów.

Agnieszka Kolbusz
Fot. str 13

Kamil Konop (w środku) z laureatkami i Andrzejem Franaszkiem

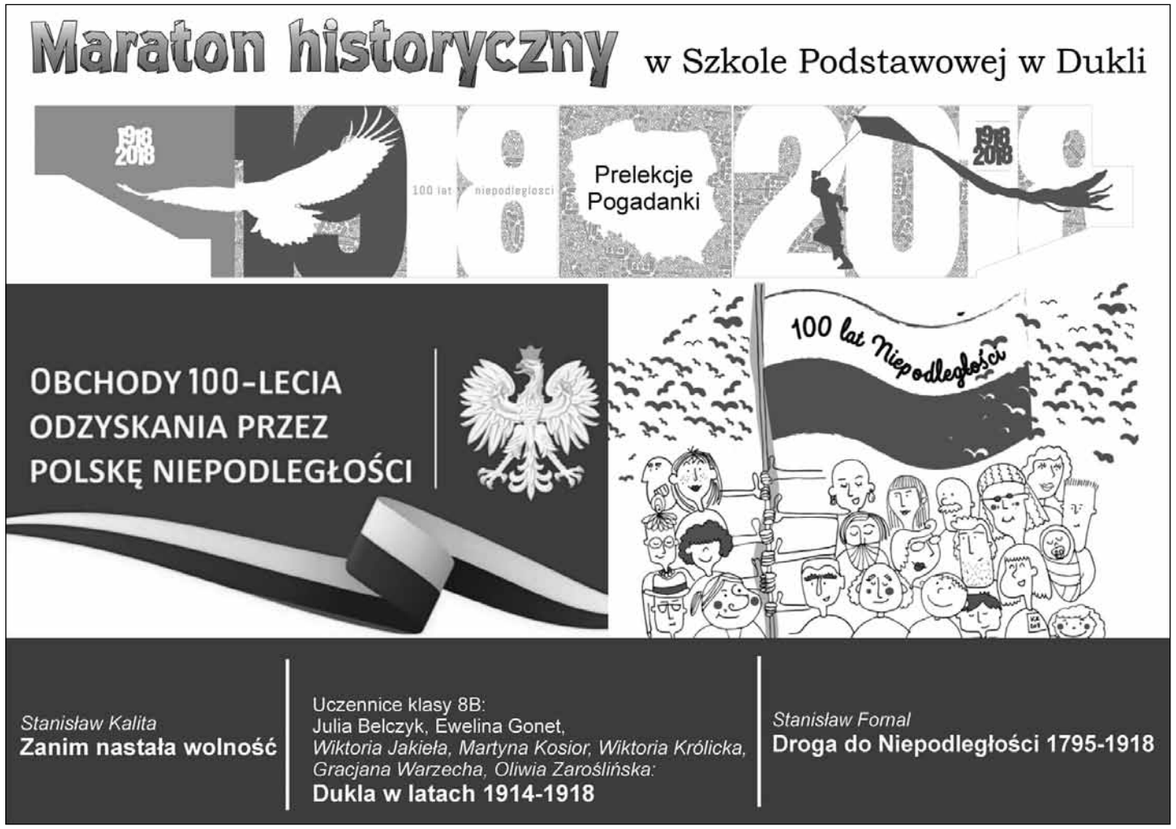

38-450 Dukla, ul.Kościuszki 4
tel/fax: 13 43 300 25
e-mail: osrodekkultury@dukla.pl

Grand Prix dla Natalii Niedzieli

XI Powiatowy Przegląd Piosenki Obcojęzycznej

23 listopada 2018 r. w sali kinowo-teatralnej Ośrodka Kultury w Dukli odbył się „XI Powiatowy Przegląd Piosenki Obcojęzycznej", nad którym patronat honorowy objęło Starostwo Powiatowe w Krośnie. W konkursie zaprezentowało się 52 osoby w pięciu kategoriach wiekowych. Uczestników oceniało jury w składzie: Jolanta Przybyła, Edyta Dydo, Katarzyna Błaż i Artur Szajna. Oto lista osób nagrodzonych:

Kategoria 1: kl. I-III
wyróżnienie: Oliwia Bożętka – SP w Iwli
wyróżnienie: Nikola Rucińska – SP w Tylawie
wyróżnienie: Dominik Orłowski – SP w Tylawie

Kategoria 2: kl. IV-VI
I miejsce: Natalia Bęben – SP w Korczynie
II miejsce: Anna Kłap – Centrum Rozwoju Głosu FLOW
II miejsce: Kinga Wójcik – SP w Łężanach
III miejsce: Marcelina Albrycht – SP w Równem
wyróżnienie: Eliza Rybak – Zajdel Studio
wyróżnienie: Martyna Janik – SP w Korczynie

Kategoria 3: kl. VII, VIII i III gimnazjum
I miejsce: Martyna Wójcik – Zajdel Studio
II miejsce: Paulina Półchłopek – SP w Korczynie
II miejsce: Maja Puchalik – SP w Króliku Polskim
III miejsce: Gabriela Kmon – SP w Korczynie
wyróżnienie: Natalia Mól – SP nr 15 w Krośnie
wyróżnienie: Zespół wokalny – SP w Równem

Kategoria 4: szkoły średnie
I miejsce: Maja Prajsnar – I LO w Krośnie
II miejsce: Maciej Niedziela – op. Natalia Niedziela
III miejsce: Aleksandra Dyszkowska – II LO w Krośnie

Nagroda GRAND PRIX: Natalia Niedziela

Katarzyna Błaż
Fot. str. 13

Warsztaty carvingu

W sobotę 3 listopada 2018 r. członkowie Dukielskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku uczestniczyli w „Warsztatach carvingu" wchodzących w skład projektu „Dukielski senior – kulturowo aktywny" realizowanego w ramach zadań publicznych Gminy Dukla w roku 2018.

Warsztaty odbyły się w Transgranicznym Centrum Wymiany Kulturalnej w Dukli i zostały poprowadzone przez rękodzielniczkę Elżbietę Koperstyńską. Tematem zajęć była wywodząca się z Dalekiego Wschodu sztuka rzeźbienia w owocach i warzywach, nazywana carvingiem. W Europie stała się popularna początkiem XXI w.

Uczestniczki warsztatów poznały podstawowe techniki i narzędzia, dzięki którym wykonuje się zdobienia, najczęściej w motywach roślinnych (kwiaty, liście, gałązki) i próbowały stworzyć kilka przykładowych ozdób. Produktami, które zostały użyte do pracy twórczej były, m. in.: papryka, marchewka, cebula, burak, liście sałat, rzodkiewka, por i ogórek. Efektem trwających kilka godzin zajęć były kolorowe kompozycje owocowo-warzywne, które mogą cieszyć oko, ale i podniebienie.

Katarzyna Błaż
Fot. str. 13

Uniwersyteckie Andrzejki

W czwartkowy wieczór 22 listopada 2018 r. w Transgranicznym Centrum Wymiany Kulturalnej w Dukli odbyło się spotkanie andrzejkowe Dukielskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Członkowie Zarządu na czele z prezes Melanią Romańczak-Głód oraz studenci, po raz kolejny spotkali się przy jednym stole. W zabawie udział wzięła również Małgorzata Walaszczyk-Faryj - Dyrektor Ośrodka Kultury w Dukli – członek honorowy wspierający działalność Stowarzyszenia. Wspólny wieczór upłynął w serdecznej, wesołej atmosferze, ubogacany pysznym poczęstunkiem, zabawami andrzejkowymi i śpiewem przy akompaniamencie instruktorów Ośrodka Kultury w Dukli.

Katarzyna Błaż
Fot. str. 13

U prezydenta

Prezydent Andrzej Duda wraz z małżonką z przedstawicielami organizacji pozarządowych z Beskidu Niskiego

1. miejsce Kamila Konopa

Kamil odbiera nagrodę i dyplom z rąk Andrzeja Franaszka

Grand Prix dla Natalii Niedzieli

Laureaci XI Powiatowego Przeglądu Piosenki Obcojęzycznej

Uniwersyteckie Andrzejki

Uczestniczki spotkania w Centrum WK w Dukli.
Fot. [arch. OK w Dukli]

Warsztaty carvingu

Uczestniczki warsztatów poznają podstawowe techniki i narzędzia dzięki którym można wykonać różne zdobienia

Jubileusz 50. lecia parafii Trzciana - Zawadka Rymanowska

J.E. abp Adam Szal

OBCHODY 100. ROCZNICY ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI POLSKI W GMINIE DUKLA

W Muzeum Historycznym-Pałac w Dukli

Wykład prof. Mieczysława Rokosza „Dlaczego Polacy przetrwali katastrofę rozbiorów" 7 listopada 2018

Fragment wystawy „Dukielskie drogi do niepodległości"

Mundury kosynierow

Jasionka uczciła 100. lecie niepodległości

Fot. Dorota Lenkiewicz

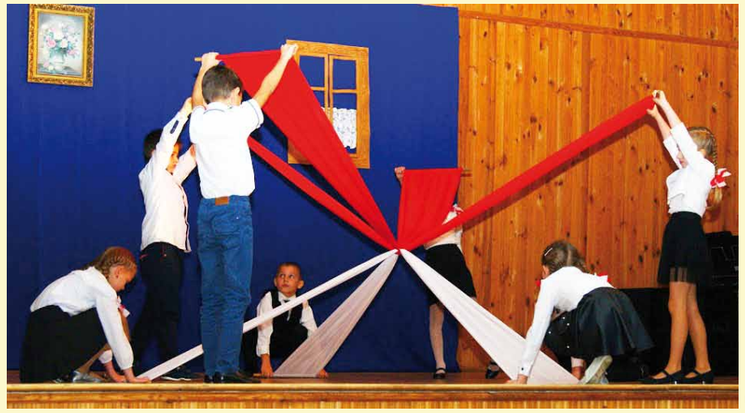

Fragment występu

Uroczysta akademia „Polska Róża" Domu Ludowym w Jasionce

Śpiewanki patriotyczne w Zawadce Rymanowskiej

Śpiewanie przy ognisku przed Domem Ludowym w Zawadce Rymanowskiej

Gminne obchody w Dukli

Fot. Agnieszka Matusik, arch. OK w Dukli

Uroczystości rozpoczęły się mszą św. za Ojczyznę w Sanktuarium św. Jana z Dukli

Akademia w wykonaniu uczniów ZS nr 2 w Dukli

Uczestnicy uroczystej mszy św.

Delegacja Urzędu Miejskiego w Dukli złożyła wieniec pod Krzyżem Pojednania

Przemarsz uczestników uroczystości przez Duklę do parku pałacowskiego

W dukielskim parku

Uroczystości na dukielskim rynku

Patriotyczne śpiewanie

50 lat Muzeum Kultury Łemkowskiej

Odsłonięcie odbudowanego pomnika w Zyndranowej

Zbiory z okresu II Wojny Światowej - część wojenna muzeum

Eksponaty w nowym budynku muzealnym

Teodor Gocz podczas święta „Od Rusal do Jana"

Projekt „Polskie Himalaje 2018"

Aneta i Grzegorz przy memoriale Jerzego Kukuczki

Autorka w solicy Kataru Ad-Doha

Na ulicach w centrum Dohy

Na lotnisku w Doha

50 lat Muzeum Kultury Łemkowskiej w Zyndranowej cz. II

Szerszy zasięg oddziaływania muzeum nastąpił z chwilą zorganizowania w 1992 roku pierwszego święta tradycji i kultury łemkowskiej „Od Rusal do Jana". Plenerowa impreza stała się okazją do spotkania Łemków z Polski, Ukrainy, Słowacji a nawet USA i Kanady oraz do zaprezentowania dorobku artystycznego zespołów i grup kultywujących tradycje łemkowskie. Kolejne edycje święta gromadziły coraz więcej uczestników, włączała się w nie okoliczna ludność, przyjeżdżali mieszkańcy z różnych stron województwa i kraju. Trudno sobie wyobrazić lepszą popularyzację kultury łemkowskiej i burzliwej historii Łemkowyny. Świętu towarzyszyły popularnonaukowe konferencje, wystawy, pokazy rzemiosła, kiermasze sztuki ludowej, obrzędy religijne.

W roku 1993 zapoczątkowano w Muzeum cykl spotkań pt. „Łemkowska poetycka jesień", na których społeczność łemkowska mogła spotkać się z poetami zapoznać się z ich twórczością. Ze względu na większą liczbę odbiorców w rejonie gorlickim imprezę przekazano Stowarzyszeniu Łemków i Ruskiej Bursie w Gorlicach.

W 1994 roku rozpoczęto wydawanie kwartalnika muzealnego „Zahoroda". Pismo prezentowało dorobek kultury łemkowskiej, sylwetki twórców, materiały historyczne, etnograficzne, obrzędowość, sztukę ludową. Artykuły zamieszczali w nim autorzy z różnych stron kraju, także z zagranicy. „Zahoroda" wspierała inicjatywy kulturalne, propagowała ideę ochrony zabytków łemkowskich, przybliżała problemy funkcjonowania muzeum. Wydawano ją przez dziesięć lat. Z powodów finansowych i organizacyjnych, permanentnego kurczenia się liczby stałych współpracowników ze starszego pokolenia, kwartalnik przestał się ukazywać. Nakład rozchodził się w środowiskach łemkowskich w Polsce, na Ukrainie, Słowacji, pojedyncze egzemplarze wędrowały aż za ocean. Wywoływał żywe dyskusje, mobilizował do działania, inspirował twórców, dokumentował sukcesy i porażki. W ostatnich latach wznowiono wydawanie „Zahorody" jako rocznika Muzeum Kultury Łemkowskiej w Zyndranowej.

W 1994 roku uruchomiono w Zyndranowej niezwykłą placówkę muzealną – Chatę Żydowską. Ekspozycja mieści się w rodzinnym domu Żyda Zelmana, szczęśliwie ocalałym z pożogi wojennej i jest poświęcona Żydom z Zyndranowej i okolic, ofiarom holokaustu. Inicjatorami jej uruchomienia byli Teodor Gocz i Samuel Oliner, obecnie zamieszkały w USA, który jako jedyny zyndranowski Żyd przeżył okupację dzięki polskiej rodzinie. Koegzystencja Łemków, Żydów a także Cyganów w Zyndranowej sprzed II wojny to zjawisko godne uznania i prezentowania na ekspozycji.

Teodor Gocz przed muzealną chatą,

Coraz większe problemy formalne w pozyskiwaniu środków na utrzymanie i działalność muzeum przyczyniły się do podjęcia decyzji o powołaniu do życia Towarzystwa na Rzecz Rozwoju Muzeum Kultury Łemkowskiej w Zyndranowej. 1 czerwca 1995 roku Towarzystwo przejęło opiekę nad muzeum, niestety niewiele zmieniło to sytuację placówki. Okazało się bowiem, że możliwości pozyskiwania środków na działalność placówki są bardzo ograniczone. Towarzystwo otrzymywało co prawda dotacje na organizację imprez, wydawanie kwartalnika, jednak na całoroczną bieżącą działalność środków finansowych nie było. Stan zabytków ruchomych był coraz gorszy i Rada Muzealna rozważała możliwość zamknięcia muzeum. Z ratunkiem przyszedł ówczesny dyrektor Muzeum Okręgowego w Krośnie, Artur Bata. Przygotowano umowę użyczenia, gwarantującą zachowanie prawa własności do zagrody muzealnej i terenu, na którym stoi muzeum dotychczasowym właścicielom. Muzeum Okręgowe zatrudniło w Zyndranowej etnografa, zabezpieczyło środki na bieżącą działalność. Zakonserwowano większość eksponatów i rozpoczęto ich inwentaryzację. Nastąpił wyraźny rozkwit. Sytuacja ta trwała do roku 1998, kiedy to doszło do zmiany na stanowisku dyrektora Muzeum Okręgowego. Miejsce zwolnionego Artura Baty zajął Jan Gancarski, który 30 września 1998 roku wypowiedział umowę użyczenia i zlikwidował dział etnograficzny. Muzeum w Zyndranowej powróciło do punktu wyjścia.

Niewiele zmieniła się też sytuacja muzeum po przejęciu finansowania organizacji mniejszości narodowych od Ministerstwa Kultury przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji. Dotacje przyznawane były nadal na zasadach konkursowych głównie na organizację imprez, działalność wydawniczą, obsługę księgową. Niestety nadal nie było możliwości finansowania bieżącej działalności muzeum i sytuacja placówki ciągle nie była ustabilizowana.

Kolejny rozkwit Muzeum w Zyndranowej przeżyło w latach 2010-2011, gdy udało się pozyskać środki finansowe z Unii Europejskiej. W muzeum realizowany był w tym czasie projekt w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013, oś priorytetowa: Turystyka i kultura pod nazwą: „Rozbudowa i podniesienie wartości turystyczno-kulturalnej Muzeum Kultury Łemkowskiej w Zyndranowej w ramach ochrony dziedzictwa kulturowego regionu". W ramach projektu przeprowadzono kompleksowe prace konserwatorskie zabytkowej chyży z 1860 roku, wybudowano nowy murowany pawilon administracyjno-wystawowy oraz ścieżki komunikacyjne na terenie zagrody muzealnej.

Obecnie rola muzeum w ratowaniu kultury, tradycji i zabytków łemkowskich wyraźnie się zmienia. Niewiele obiektów do ocalenia pozostało w terenie, trzeba zatem skupić się na konserwacji istniejących eksponatów, dokumentowaniu oraz na akcji

ciąg dalszy na str. 19▶

Gminne Eliminacje w tenisie stołowym

6 listopada 2018r. w hali sportowej MOSiR w Dukli odbyły się Gminne Eliminacje Igrzysk Młodzieży Szkolnej w tenisie stołowym chłopców i dziewcząt rocznik 2003-2005. W turnieju wystartowało 9 szkół z Dukli, Tylawy, Łęk Dukielskich, Iwli, Głojsc, Wietrzna, Jasionki i Równego. Najlepsze dwie szkoły uzyskały awans do turnieju powiatowego.

Wyniki turnieju :

Rocznik 2003-2005 dziewczyny :

1. SP Łęki Dukielskie 50 pkt. awans
2. SP Głojsce 47 pkt. awans
3. SP Tylawa 45 pkt.
4. SP Iwla 43 pkt.
5. SP Jasionka 41 pkt.
6. Gimnazjum Dukla 39 pkt.
7. SP Równe 37 pkt.
8. SP Dukla 35 pkt.
9. SP Wietrzno 33 pkt.

Rocznik 2003-2005 chłopcy :

1. SP Dukla 50 pkt. awans
2. SP Łęki Dukielskie 47 pkt. awans
3. SP Równe 45 pkt.
4. SP Głojsce 43 pkt.
5. SP Iwla 41 pkt.
6. SP Tylawa 39 pkt.
7. SP Jasionka 37 pkt.
8. Gimnazjum Dukla 35 pkt.
9. SP Wietrzno 33 pkt.

Gminne eliminacje były zarazem pierwszym turniejem wliczającym się do szkolnej ligi sportowej. Kolejne turnieje odbędą się w styczniu 2019 r.

Klasyfikacja szkół po pierwszym turnieju :

I turniej : II turniej : III turniej : Suma :

1. SP Łęki Dukielskie 97 pkt.
2. SP Głojsce 90 pkt.
3. SP Dukla 85 pkt.
4. SP Tylawa 84 pkt.
5. SP Iwla 84 pkt.
6. SP Równe 82 pkt.
7. SP Jasionka 78 pkt.
8. Gimnazjum Dukla 74 pkt.
9. SP Wietrzno 66 pkt.

Uczestniczki eliminacji

Bogdan Maciejewski, Fot. Mateusz Lorenc

Puchar Podkarpacia

w Drużynowych Szachach Klasycznych 2018

W hali sportowej Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Jedliczu odbył się drugi zjazd IV Drużynowego Pucharu Podkarpacia w Szachach Klasycznych. Seniorzy rozegrali dwie rundy, natomiast juniorzy trzy rundy i tym samym zakończyli rozgrywki. Puchar Podkarpacia zdobyła drużyna GKSz Kornuty Gorlice wygrywając wszystkie mecze. Duży sukces odnieśli nasi młodzi szachiści zajmując drugie i trzecie miejsce. Drugie miejsce zajęła drużyna MOSiR Dukla w składzie: Paweł Kowalewski, Magdalena Zając, Maria Mysza i Anna Kowalewska. Miejsce trzecie drużyna UKS Rekord Iwla w składzie: Patryk Strojny, Dawid Szczurek, Szymon Cichoń, Kacper Szczepanik i Wiktoria Bąk.

Wyniki naszych zawodników na szachownicach: Paweł Kowalewski na pierwszej szachownicy- II miejsce, Magdalena Zając i Dawid Szczurek na drugiej szachownicy – II miejsce, Szymon Cichoń na trzeciej szachownicy – II miejsce, Maria Mysza na trzeciej szachownicy – III miejsce, Anna Kowalewska na czwartej szachownicy – II miejsce, Wiktoria Bąk na czwartej szachownicy – III miejsce. Normę na III kategorię szachową uzyskała Magdalena Zając.

Jerzy Gunia

Puchar Tymbarku

15 listopada br. na hali MOSiR Dukla odbyły się **Eliminacje Turnieju o Puchar Tymbarku**. Na początku swój mecz rozegrały dzieci z rocznika 2011. Sekcja MOSiR Dukla zmierzyła się z Szkołą Podstawową w Lubatowej. Po zaciętym pojedynku lepsi okazali się zawodnicy z Dukli w dogrywce pokonując kolegów z Lubatowej.

Po najmłodszych swoje zmagania rozpoczęły dzieci z rocznika 2009 i młodsi. W tej kategorii do rozgrywek przystąpiło pięć zespołów. Rozegrano dziesięć meczy systemem każdy z każdym.

Klasyfikacja końcowa:

1. MOSiR Dukla 2009
2. SP Lubatowa
3. MOSIR Dukla 2010 I oraz Gronostaje (Łęki Dukielskie)
4. MOSIR Dukla 2010 II

Do kolejnego etapu rozgrywek awansowały zespoły MOSiR Dukla 2011 oraz MOSiR Dukla 2009.

Piotr Drozd

O Puchar Dyrektora MOSiR

Turniej z okazji Dnia Niepodległości

W sobotę 17 listopada br. w hali Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Dukli obył się **Otwarty Turniej Piłki Siatkowej** z okazji **Dnia Niepodległości o puchar Dyrektora MOSiR Dukla**. Do rywalizacji przystąpiło 5 zespołów. Po odsłuchaniu hymnu narodowego przystąpiliśmy do gier. Drużyny grały systemem „każdy z każdym". Jedyną drużyną, która wygrała wszystkie swoje pojedynki był **SKM Kopytowa** i to oni zwyciężyli w tegorocznym turnieju. Drugie miejsce przypadło jedynemu zespołowi reprezentującymi naszą gminę – Olimpia Jasionka. Trzecie miejsce wywalczyli siatkarze z Krościenka Wyżnego. Kolejne miejsca przypadły Team Volley Bieszczady oraz Olewers Łysa Góra. Nagrody zwycięskim drużynom wręczył dyrektor MOSiR – **Michał Szopa**.

Damian Leśniak, Fot. Mateusz Lorenc

Czy wystarczy nam pieniędzy?

Co piąty Polak zadaje sobie takie pytanie co najmniej raz w miesiącu - wynika z badania przeprowadzonego na zlecenie Rejestru Dłużników BIG InfoMonitor. Co 25. notorycznie brakuje nawet na najpilniejsze potrzeby.

Dla panowania nad domowymi finansami znaczenie ma wiek i miejsce zamieszkania - podkreśla BIG Infomonitor.

Pod ścianą częściej stają mieszkańcy: Podkarpacia, Pomorza, Warmii i Mazur oraz osoby młode (wśród 18-24 latków kłopot z opłaceniem bieżących zobowiązań, co najmniej raz w miesiącu, ma 28 proc. a w grupie 35-44 latków - 23 proc., zaś u 65-74 latków jest to 13 proc.).

Dodał, że dwie trzecie badanych z tej grupy podkreśla, że nie wystarcza im pieniędzy nawet na najpilniejsze potrzeby. A budżet domowy kolejnych 14 proc. ankietowanych „balansuje na krawędzi" - podkreślił. Badani deklarują - jak powiedział - iż mają kłopoty z bieżącymi płatnościami miesiąc w miesiąc i w dwóch na pięć przypadków przyznają, że aby pieniędzy starczyło na życie muszą odmawiać sobie wielu rzeczy.

Według BIG „tylko niewielka granica" dzieli jedną piątą Polaków od problemów finansowych. Jak zaznaczył Grzelczak, z danych Rejestru Dłużników BIG InfoMonitor oraz Biura Informacji Kredytowej wynika, że niemal 9 proc. dorosłych Polaków ma na swoim koncie nieuregulowane w terminie m.in. rachunki za media, telefon, czynsz, alimenty czy raty kredytów i pożyczek. **Łączne zaległości 2,76 mln osób sięgają 73,4 mld zł.** Mowa tu o przeterminowanej o min. 30 dni spłacie kwoty wynoszącej co najmniej 200 zł.

Z kolei jedna czwarta badanych (27 proc.) - jak wynika z danych BIG - ma trudności z bieżącymi płatnościami raz na kilka miesięcy. Nieco więcej niż jedną piątą (22 proc.) takie zmartwienie spotyka najwyżej raz do roku. „Komfort finansowy, który pozwala unikać rozmyślań skąd wziąć pieniądze na rachunki ma jedynie 30 proc. osób" - powiedział Grzelczak.

Źródło: Internet, autor: Magdalena Jarco

50 lat Muzeum Kultury Łemkowskiej w Zyndranowej

► *dokończenie ze str. 17*

popularyzatorskiej i przedsięwzięciach wydawniczych: monografiach wsi łemkowskich, pracach badaczy kultury, pisarzy, poetów. Wciąż bowiem duża część kultury duchowej Łemków funkcjonuje w przekazach ustnych i wraz z odchodzeniem ludzi, znikają one ze zbiorowej pamięci. Tylko nadanie im form trwałych – w postaci druku – może je ocalić od całkowitego zapomnienia.

Trudno jest jednak prowadzić działalność dokumentacyjną, konserwatorską czy też kulturotwórczą nie mając zapewnionego normalnego stałego bytu i funkcjonowania. Niezmiernie dziwi fakt, że nie stworzono do tej pory możliwości stałego finansowania takich placówek jak muzea czy ośrodki kultury mniejszości narodowych i etnicznych. W sytuacji, gdy Ministerstwo wydaje setki tysięcy złotych na organizację kilkudniowych imprez czy festynów, wydatek kilkudziesięciu tysięcy złotych w skali roku na bieżące prowadzenie i utrzymanie muzeum czy ośrodka kultury, które chronią i ratują dziedzictwo kulturowe, nie jest chyba zbyt wielki. Finansowanie takich placówek na zasadzie konkursu wniosków prowadzonych przez Ministerstwo nie daje poczucia bezpieczeństwa i stabilności ich funkcjonowania. Z roku na rok stajemy przed faktem otrzymania lub nie otrzymania takiej dotacji, co oznacza dla muzeum czy dla ośrodka kultury dalsze „być albo nie być".

Muzeum Kultury Łemkowskiej w Zyndranowej od samego początku działał pod mottem Pawłowycza: **Tu mene maty porodyła, solodkym molokom kormyła, tu choczu żyty, umeraty, de żyly mij otec i maty.** Od początku istnienia muzeum zachęcamy do powrotów na rodzinne łemkowskie ziemie, do ojczyzny. Bo niezależnie od tego gdzie Łemkowie teraz mieszkają – ojczyzna jest tylko jedna, i ona jest tu gdzie są nasze cmentarze, gdzie spoczywają kości naszych przodków, gdzie są nasze łemkowskie góry, lasy i nasze chyżyska.

Zapraszamy do Muzeum Kultury Łemowskiej w Zyndranowej i do powrotów na rodzinne ziemie łemkowskie.

Bohdan Gocz

zdjęcia do artykułu udostępnił autor

1 listopada - dzień zadumy

1 listopada to dzień zadumy, wspominamy bliskich których już z nami nie ma. Niech to będzie również dzień, w którym pamiętamy o tych, którzy odeszli walcząc o naszą wolność. Nasza drużyna już po raz czwarty wystawiła warty honorowe na Cmentarzu Wojennym w Dukli oraz na Fundację „**Niezłomni**". Fundacja ta zajmuje się m.in. zebraniem pieniędzy na ekshumacje i identyfikacje Żołnierzy Wyklętych. Udało się nam uzbierać **770 złotych**.

Justyna Zimny-Frużyńska

Fot. okładka tył

Józef Belczyk - rodzinne wspomnienia

Stulecie niepodległości Polski zobowiązuje nas do wspomnień. Kim byli nasi przodkowie: rodzice, dziadkowie. Jak żyli, gdzie mieszkali, gdzie pracowali, a może wędrowali „za chlebem" w dalekie, bogatsze kraje. Pokolenie mojego taty żyło w wyzwolonym kraju, a język polski był obowiązującym w urzędach, szkołach, kościołach.

Fotografia zbiorowa z 1934 roku przedstawia 2. Pułk Strzelców Podhalańskich w Sanoku, który wchodził w skład 22. Dywizji Piechoty Górskiej Armii Kraków (str. 27). Pierwszy z prawej w trzecim rzędzie stoi mój ojciec – Józef Belczyk. Dowódca Pułku ppłk Karol Swinarski siedzi w pierwszym rzędzie, szósty z lewej strony. Na fotografii przedstawiającej dwóch żołnierzy pierwszy z lewej stoi mój ojciec. Z informacji uzyskanej od kierownika działu historycznego Muzeum Historycznego w Sanoku p. Andrzeja Romaniaka wiem, że walczyli we wrześniu 1939 roku w okolicach Staszowa i Majdanu Królewskiego. Zostali tam rozbici przez wroga. Z całej Dywizji zostało kilkunastu żołnierzy. Nieliczni wrócili do swoich domów.

Józef Belczyk - grający na skrzypcach

Mój ojciec pochodził z Dukli, tutaj założył rodzinę, wybudował dom w Cergowej, ożenił się i razem z żoną Ludwiką wychowali czworo dzieci. Zdobył wykształcenie, całe życie pracował i pomagał ludziom jako technik weterynarii. A czasy powojenne były ciężkie i ludziom żyło się trudno. Zmarł 19 marca 1975 roku na zawał serca. Dużo za wcześnie, aby nacieszyć się wolnością kraju.

Przekazujmy młodszemu pokoleniu kim byli ich przodkowie i dzięki komu mamy Polskę, nie tylko na mapie świata, ale spokojny i bogaty kraj.

Wanda Wójcik

Fot. str. 27 (z domowego archiwum autorki)

Łowiectwo i ekologia

Przed myśliwymi kolejne uroczyste polowanie zbiorowe – polowanie wigilijne. To jedna z najstarszych i najmilszych tradycji polskiego łowiectwa. Mimo sprzeciwów domowników, myśliwi starają się wyrwać do lasu, by choć przez parę godzin polować. W tym dniu jednak nie urządza się polowań hucznych i wielkich, nie sprasza się gości, lecz w gronie najbliższych spędza się dzień i łamie opłatkiem w lesie lub polu. Kolejnym elementem tego polowania jest wspólne śpiewanie kolęd. Polowanie wigilijne nie bywa długie, jednak dla braci łowieckiej ważne jest, aby na takim spotkaniu być, złożyć sobie życzenia, podebrać z paśnika kilka źdźbeł siana, które znajdzie się pod obrusem na wigilijnym stole. Święto ma również zwierzyna. W dobrym tonie leży, by w większości uchodziła nie strzelana.

Według starych, myśliwskich legend, ten kto uczestniczy w polowaniu wigilijnym długo jeszcze będzie polował, a Kraina Wiecznych Łowów będzie musiała na niego jeszcze długo czekać. Dlatego też w tym dniu na polowanie starają się przychodzić wszyscy, którym tylko zdrowie na to pozwala.

Trafnie o tej wielowiekowej tradycji opisuje **Longin Żbikowski** w wierszu „Myśliwska wigilia„.

Myśliwska wigilia

Dziś się Chrystus rodzi, z grzechów oswobodzi!
Zjeżdżają się goście w tym szczególnym poście…
W ten dzień tradycyjny, w ten dzień wigilijny
Pora radowania. W kołach polowania!
Bo „w dzień wigilijny, kto przebywa w puszczy,
Tego św. Hubert nigdy nie opuści!"
A wiec nic dziwnego: myśliwy, kto może
Tego dnia polować chce w polu i w borze!
Każe zaprząc sanie, wdziewa baranicę,
Ściąga starą strzelbę, gwiżdże na wyżlicę
I choć mróz siarczysty wyrusza do boru!
Wigilijne łowy to sprawa honoru!
Bo na stół świąteczny strzelić by szaraka…
Radość, gdy strzelona „liszka" będzie jaka…
Może Hubert ześle jelenia, wycinka,
By weselsza była świąteczna choinka?
W lasach tradycyjnie, wszędzie polowania,
W domach do wieczerzy wrą przygotowania:
Liczba dań na stole, „co szczęście przynosi",
Puste miejsce gościa, „co go światem nosi",
Śnieżnobiały obrus, pod nim zapach siana,
To nasza wigilia, „gwiazdka" ukochana…
Sałatka z tuńczyka i barszczyk z uszkami,
Szczupak w galarecie i karp z cytrynami…
Grzybowa, pierogi, ciasta do wyboru…

►

Burmistrz Dukli działając na podstawie art.38 ust.1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2018 r, poz.121 z póź.zm.), § 3 ust.1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2014 r., poz.1490) o g ł a s z a

przetarg ustny nieograniczony

na sprzedaż nieruchomości stanowiącej własność mienia komunalnego Gminy Dukla:

- działka nr 6/242 o powierzchni 0,0682 ha, położona w **Dukli** objęta Księgą Wieczystą nr KS1K/00085856/7, zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego położona jest w terenie oznaczonym symbolem „MN/U-1"- teren zabudowy mieszkaniowe i usługowej. Działka położona jest na obrzeżu zabudowy miejskiej i w sąsiedztwie otwartych terenów rolnych. Nieruchomość jest wolna od obciążeń.

Termin do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust.1 pkt 1 i pkt 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2018 r., poz. 121 z późn. zm.) upłynął dnia 12 listopada 2018 r.

Cena wywoławcza wynosi 17 500,00 zł (wartość netto)
wadium na w/w nieruchomość wynosi – 2 000,00 zł.
Do kwoty ustalonej w przetargu doliczony zostanie obowiązujący podatek VAT od towarów i usług.

- działka nr 3544 o powierzchni 0,21 ha, położona w **Łękach Dukielskich** objęta Księgą Wieczystą nr KS1K/00064771/4, zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego położona jest w terenie oznaczonym symbolem „R/ZL-1" – tereny rolne z możliwością zalesienia. Działka położona jest w sąsiedztwie luźnej zabudowy zagrodowej oraz otwartych terenów rolnych. Nieruchomość jest wolna od obciążeń.

Termin do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust.1 pkt 1 i pkt 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2018 r., poz. 121 z późn. zm.) upłynął dnia 12 listopada 2018 r.

Cena wywoławcza wynosi 4 000,00 zł (wartość brutto)
wadium na w/w nieruchomość wynosi – 400,00 zł.
Kwoty ustalona w drodze przetargu zwolniona jest z podatku VAT od towarów i usług.

Przetarg odbędzie się dnia 10 stycznia 2019 r. o godz. 9.00 w pok. Nr 304 znajdującym się w siedzibie Urzędu Miejskiego w Dukli. W przetargu mogą brać udział osoby fizyczne i osoby prawne, jeżeli wpłacą wadium w określonej wyżej wysokości.

Wadium w pieniądzu należy wpłacić do dnia 4 stycznia 2019 r. - włącznie w kasie Urzędu Miejskiego w Dukli w godz. od 730 do 1400 lub na konto Podkarpacki Bank Spółdzielczy w Sanoku 0/ Dukla 58 8642 1096 2010 9600 1833 0002. Za dzień wniesienia wadium uważa się datę wpływu środków na konto Gminy Dukla.

Przy wpłacaniu wadium należy podać numery i położenie nieruchomości.

Wpłacone wadium zostanie:

- zaliczone na poczet ceny nabycia, jeżeli osoba wpłacająca wadium wygra przetarg

- zwrócone, jeżeli osoba wpłacająca wadium nie wygra przetargu w terminie 3 dni po zamknięciu przetargu.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest okazanie komisji przetargowej:
- oryginał dowodu wpłaty wadium

- w przypadku osób fizycznych - dowód tożsamości

- w przypadku osób prawnych - aktualny wypis z rejestru właściwy dla danego podmiotu, pełnomocnictwo, dowody tożsamości osób reprezentujących dany podmiot.

Przetarg jest ważny bez względu na liczbę uczestników, jeżeli chociaż jeden uczestnik przetargu zaoferował co najmniej jedno postąpienie powyżej ceny wywoławczej.

W przypadku, gdy nabywcą nieruchomości ustalony zostanie cudzoziemiec w rozumieniu ustawy z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców (tekst jednolity Dz.U. z 2004 r. Nr 167, poz. 1758 z póź.zm.), do zawarcia umowy notarialnej sprzedaży nieruchomości nabywca winien przedłożyć zezwolenie, jeżeli uzyskanie zezwolenia wynika z przepisów cytowanej wyżej ustawy.

Jednocześnie informuję, że nie przystąpienie do zawarcia umowy notarialnej w ustalonym terminie powoduje przepadek wpłaconego wadium.

Nabywca przy spisywaniu notarialnej umowy kupna- sprzedaży winien liczyć się ze skutkami art. 37 a (prawo pierwokupu) ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2015 r., poz. 2100 z póź.zm.).

Burmistrz Dukli zastrzega sobie prawo odwołania przetargu z uzasadnionych przyczyn.
Wszelkie koszty związane z nabyciem nieruchomości ponosi nabywca.
Szczegółowe informacje odnośnie w/w nieruchomości można uzyskać w pok. nr 106 Urzędu Miejskiego w Dukli lub pod nr telefonu (13) 432 91 13.

►

A dania myśliwskie jutro będą-z boru!
Przebogata kuchnia wigilijna nasza,
Na postne potrawy najczęściej zaprasza.
Nie jadło, napitek malują tu miny,
Lecz nastrój i szczęście najbliższej rodziny…
Radość w oczach dziecka, gdy rodzina cała
Przy świątecznym stole zgodnie się zebrała…
Kiedy wnuk w prezencie widzi świat swój cały,
Pytany: „kim jesteś?" mówi : „Polak mały!"
Niebo śniegiem sypie- puszysta pierzyna-
Pod nim do snu tuli się leśna zwierzyna.
Księżyc tylko czuwa-w nagrodę usłyszy
Kolędę z pasterki, tę „Wśród nocnej ciszy…"

Wszystkim Czytelnikom naszej gazety, myśliwym, leśnikom i drzewiarzom oraz sympatykom łowiectwa i przyrody życzę z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia dużo zdrowia i pogody ducha oraz szczęśliwego Nowego Roku 2018.

Z myśliwskim pozdrowieniem „DARZ BÓR„

Bartosz Szczepanik

Towarzystwo Sportowe „PRO FAMILIA”

KOMUNIKAT KOŃCOWY XIX MIĘDZYNARODOWEGO RODZINNEGO TURNIEJU NIEPODLEGŁOŚCI W PIŁCE SIATKOWEJ PRO- FAMILIA CUP 2018

Towarzystwo Sportowe „Pro Familia”

Już po raz XIX pasjonaci Piłki Siatkowej spotkali się na Międzynarodowym Rodzinnym Turnieju Niepodległości.
Turniej odbył się na dwóch obiektach sportowych: szkoła podstawowa w Ustrobnej, hala sportowa GOSiR w Jedliczu w dniu 18.11.2018.
W zawodach wzięło udział 16 drużyn podzielonych na tcztery grupy A , B – zawodowa seniorska i dwie grupy C, D – drużyny amatorskie
Grupa zawodowa A: WP Transfer Stalowa Wola, Użgorod/ Ukraina, Volley Wiśniowa, GOSiR Jedlicze- Teodorówka
Zawodowa B: LZS Przybówka, Agro EKO Farma Švidnik/ Słowacja, Foto Hurt Rzeszów, VK Krosno
Amatorska C:Joker Widełka, Inglot Przemyśl, Dream Team Strzyżów, Iskra Mapei Rzeszów
Amatorska D: Użgorod/ Ukraina, Old Boy Stary Sącz, Purella Czarni Rzeszów, Wiklina/ Rudnik

Kategoria amatorzy Półfinały:
1. Purella – Joker 1:2 (25:16;24:26;7:15) ;Old Boy – Iskra 2:0 (25:23;25:23)
mecz o trzecie: Purella Czarni Rzeszów – Iskra Mapei Rzeszów 2:1 (27:29;25:17;15:10)
Finał amatorzy: OLD BOY Stary Sącz – Joker Widełka 2:1 (25:17;23:25;15:13)

Kategoria zawodowa Półfinały:
GOSiR – LZS Przybówka 2:0 (15:13;15:9) ; Foto Hurt - WP Transfer 2:1 (15:12;14:16;15:10)
Mecz o trzecie: LZS Przybówka- WP Transfer Stalowa Wola 2:1 (12:15; 15:13; 15: 8)
Finał GOSiR Jedlicze Teodorówka – Foto Hurt Rzeszów 2:1 (19:21; 20:18;15:13
W turnieju po raz pierwszy wystąpiła drużyna łączona a byli to zawodnicy dwóch zespołów GOSiR Jedlicze i Dukli którzy zgłosili drużynę pod nazwą GOSiR Jedlicze – Teodorówka.
Debiut wypadł znakomicie bowiem zespół okazał się najlepszą drużyną w kategorii zawodowej.
zawodowa: GOSiR Jedlicze – Teodorówka: Bartłomiej Jerzyk,Konrad Piróg,Zbigniew Mosoń, Miłosz Majsiak, Marcin Gorczyca, Jerzy Gorczyca, Piotr Zieliński, Jakub Procanin, Michał Okarma, Patryk Kordyś
amatorska:OLD BOY Stary Sącz- Jan Burda, Piotr Budz Piotr Kotlarz, Tomasz Rolka, Krzysztof Surówka, Kamil Niewczas, Paweł Giera, Jakub Kosecki, Damian Kosecki, Krzysztof Piguła

Turniej został dofinansowany przez Ministerstwo Sportu i Turystyki, Urząd Marszałkowski województwa podkarpackiego.
Fundatorami nagród w postaci piłek siatkarskich, grawerowanych ręcznie pucharów szklanych, medali, dyplomów, nagród były jednostki samorządowe: PowiatKrosno, Powiat Jasło, Gmina Jedlicze, Gmina Jasło, Gmina Wojaszówka, GOKiR Wojaszówka.
Honorowy Patronat nad Turniejem objęli: Poseł na Sejm R.P. - Joanna Frydrych, Minister Sportu i Turystyki- Jarosław Stawiarski, Marszałek województwa podkarpackiego, Prezes PZPS – Jacek Kasprzyk, Prezes PWZPS – Robert Dworak, Starosta powiatu jasielskiego, krośnieńskiego, Burmistrz Gminy Jedlicze, Wójt Gminy JasłoWójt Gminy Wojaszówka.
Turniej sędziowali: Kudasik Grzegorz, Orzechowicz Łukasz, Pasterz Michał, Górnicki Mateusz

Sponsor tytularny: Inglot Przemyśl
Sponsorzy turnieju: Fundacja Polska Siatkówka, ORLEN Południe S.A., RBDiM – Krosno, ZPRE – Jedlicze, EBA Krosno, Inwentech Group, PRiD Krosno,Inwest Profil Bajdy, Krosoft Krosno, Delikatesy Groszek – Bratkówka, Max Stone Bratkówka, Firma Budowlana Drogoń Frysztak, Delikatesy Groszek – Bratkówka, Oberża – Krosno, Delikatesy Centrum Jedlicze.
Fundatorzy nagród: NowyStylGroup,Uzdrowisko Rymanów, Sklepy Zielony Koszyk, Oberża – Krosno, Krosno Glass, Piekarnia Żaneta – Krasowscy Bajdy,
Patronat medialny nad imprezą sprawowały: Telewizja Rzeszów, Radio Rzeszów,Teraz Krosno, ITV Południe, Super Nowości
Takich wielopokoleniowych imprez winno być w sporcie jak najwięcej, takiego zainteresowania ze strony bardzo ważnych osób, oraz mediów także.
Mimo wielkich starań i wysłaniu licznych zaproszeń władze samorządowe przeżywały jeszcze wybory, bowiem po raz pierwszy na imprezie Pro- Familia gościliśmy tylko najblizsze lokalne władze.
Dla głównego organizatora jest to tym bardziej duży cios i policzek gdyż organizowany turniej przeprowadzał po miesięcznym pobycie w szpitalu a turniej nie wzbudził zainteresowania wśród władz samorządowych.
W otwarciu i wręczaniu nagród uczestniczylii: Dyr. Szkoły podstawowej z Švidnika/Słowacja – Juraj Cahajla z którym przyjechała drużyna amatorska, W-ce Burmistrz Jedlicza – Ryszard Zagórski, Wójt Gminy Wojaszówka – Sławomir Stefański, Dyrektor szkoły podstawowej z Ustrobnej –Joanna Nowak, Dyr. GOSiR Jedlicze – Wojciech Florczak, Prezes T.S.Pro- FamiliaWojaszowka – Jerzy Kaleta.
Dopisali za to sponsorzy; Prezes inwest Profil – J.Owsiak, Prezes Max-Stone Bratkówka – K.Wójcik, W.Drogoń – właściciel Firmy budowlanej z Frysztaka, M.Kielar – właściciel firmy DUET z Ustrobnej
U.M.Bikowie z Ustrobnej właściciele restauracji Oberża.

Krzewienie kultury fizycznej dla dzieci i młodzieży to jedno z podstawowych założeń Towarzystwa.
Ruch fizyczny jest naprawdę wszystkim, w tym i rodzinie bardzo potrzebny.
Nie wyobrażamy sobie jak on jest potrzebny w naszym codziennym życiu.
Sam jestem po poważnych przepadłościach zdrowotnych i wiem, jak sport może pomóc w życiu.

Jest to najlepsza profilaktyka którą polecam wszystkim, zwłaszcza osobom prowadzącym siedzący tryb życia.

Drużyny które zajęły I i II miejsca w kategorii amatorskiej i zawodowej otrzymały nagrody ufundowane przez samorzady: piłki, grawerowane ręcznie puchary szklane, medale, dyplomy a także nagrody indywidualne jak ręczniki kąpielowe, wyroby szklane z Huty Szkła Jasło.
Drużyny które zajęły III i IV miejsca w kategorii amatorskiej i zawodowej otrzymały: piłki, grawerowane ręcznie puchary szklane, dyplomy.
Puchary i dyplomy wręczono także wszystkim pozostałym drużynom uczestnikom turnieju.
Puchary szklane od sponsora Huty Szkła ASA GLASS z Krosna otrzymali najlepsi zawodnicy w amatorskiej **Krzysztof Piguła** z OLD BOY Stary Sącz,w zawodowej z GOSiR Jedlicze Teodorówka - **Jakub Procanin**.

Prezes T.S.Pro- Familia
Jerzy Kaleta

Dukla.pl zamieszcza różne formy reklam. Aktualny cennik:

Moduł Format reklamy	Reklama czarno-biała na okres 6. miesięcy Cena netto w zł	Reklama czarno-biała na okres 1 miesiąca Cena netto w zł	Reklama kolorowa na okres 6. miesięcy Cena netto w zł	Reklama kolorowa na okres 1 miesiąca Cena netto w zł
A-4	250	60	600	150
1/2 A-4	150	30	300	70
1/4 A-4	75	20	150	50
1/8 A-4	30	15	100	30
1/16 A-4	20	10	75	15

Do każdej ceny netto doliczony będzie podatek VAT w wysokości 23%. Wszystkie krótkie ogłoszenia niekomercyjne, z ofertami pracy lub osób poszukujących pracy umieszczane są w Dukielskim Przeglądzie Samorządowym nieodpłatnie.
Cennik reklamy obowiązuje również w odniesieniu do strony internetowej.

Trwa zbiór nasion w lasach

Rok 2018 jest rokiem rzadko spotykanego urodzaju nasion drzew leśnych - obficie obrodziły niemal wszystkie gatunki. Tylko bukwi w tym roku nie będzie.

W wyznaczonych drzewostanach dębowych leśnicy zebrali już 50 ton żołędzi, które posłużą do hodowli młodych drzewek przez najbliższe lata. Zebrano też 12 ton szyszek jodły - po ich wyłuszczeniu będzie blisko 1200 kg nasion tego drzewa.

Jodła wykształca szyszki, które w jesieni rozsypują się zupełnie, dlatego trzeba je zbierać na przełomie sierpnia i września. Żeby je zerwać z wierzchołka jodły, zbieracze muszą używać specjalistycznego sprzętu alpinistycznego, który daje asekurację podczas pracy.

Najwyższe jodły mają nawet 45 metrów wysokości, a ich pnie do 30. metra są pozbawione gałęzi. Dotarcie do korony drzewa wymaga często zmontowania 8-10 trzymetrowych segmentów specjalnej drabinki, by wejść między gałęzie korony.

W tym roku brakuje bukwi, ale zapasy zgromadzone w Leśnym Ośrodku Nasiennym Nadleśnictwa Dukla pozwolą na hodowanie sadzonek w potrzebnej liczbie. Ponieważ buk owocuje obficie raz na kilka lat, konieczne jest gromadzenie zapasów jego w komorach chłodniczych, co pozwala zachować coroczny rytm zalesień i odnowień w drzewostanach, zwłaszcza w tak bardzo „chudy rok” dla buka, jak obecny.

Od wielu dni podkarpaccy leśnicy gromadzą także nasiona m.in. brzozy, olszy czarnej, wiązu, lipy, grabu i jawora. Zbierane są też nasiona kaliny, tarniny, głogu, jabłoni czy jarzębu, które posłużą do hodowli gatunków, sadzonych jako domieszki biocenotyczne w uprawach leśnych. Zbiór szyszek z sosen, świerków i modrzewi będzie prowadzony w grudniu.

Kiść nasion jesionu

Kiść nasion jesionu

Zbiory odbywają się wyłącznie w wytypowanych drzewostanach nasiennych a najcenniejsze nasiona pochodzą z tzw. drzew matecznych, mających najlepsze dla danego gatunku walory genetyczne. W lasach krośnieńskiej RDLP jest ponad 500 takich drzew. Tegoroczny urodzaj leśnicy wykorzystują też do inicjowania obsiewu naturalnego. Poprzez odpowiednie przygotowanie gleby oraz dopuszczenie światła umożliwiają siewkom przetrwanie. Odnowiony w ten sposób las jest zdrowszy i nie wymaga dużych nakładów pielęgnacyjnych.

Tekst: Edward Marszałek
Rzecznik prasowy RDLP w Krośnie

Jedzą, piją i są ojcami

Pszczoła miodna jest fenomenalnym owadem. Dość, że dzięki jej pracy świat przyrody wygląda jak wygląda i mamy co jeść, to jej sposób rozmnażania jest niesamowicie interesujący. Rodzina pszczela rozmnaża się przez rój. Tak prosto tłumacząc, to część pszczół zabiera „wyprawkę" i razem ze „starą" matką idzie w nieznane. Oczywiście nie jest to takie „pospolite ruszenie". Rój na „nową drogę życia" dostaje najbardziej wartościowe robotnice. Matkę, która już się sprawdziła i jest w stanie znosić jaja tak od zaraz a także nowa rodzina ma zapas pokarmu na trzy dni . Oczywiście nowa rodzina idzie w nieznane i musi znaleźć sobie nowy dom. Źle podjęta decyzja może skończyć się jej zagładą.

Jeszcze bardziej fenomenalne jest osobnicze rozmnażanie się pszczół. Z jaja zapłodnionego może powstać matka lub pszczoła robotnica. Niesamowite jest to, że decyduje o tym pokarm. Larwa przeznaczona na matkę jest karmiona przez pszczoły aż do zasklepienia komórki tylko i wyłącznie mleczkiem pszczelim, a larwa robotnica po trzecim dniu życia zaczyna otrzymywać również papkę miodowo pyłkową. To zjawisko nauczyli się wykorzystywać pszczelarze i dzięki temu mogła powstać hodowla matek pszczelich. A już niesamowitym zjawiskiem jest powstawanie trutni, czyli samców pszczół. Pojawiają się one tylko w określonym czasie i tylko i wyłącznie po to, aby być ojcami. Truteń ma dziadka, ale nie ma ojca. Powstaje on z niezapłodnionych jaj. To zjawisko odkrył polski pszczelarz ksiądz Jan Dierżon. Z genetycznego punktu widzenia truteń nie jest nawet pokoleniem. Przyjęło się, mówić, że trutnie mają słodkie życie. „Jedzą, piją" i są ojcami. Natomiast rzeczywistość wygląda inaczej. Prawdą jest, że odżywiają się i nie robią wiele dla rodziny pszczelej, ale ich misja ojca musi dla nich skończyć się śmiercią. Wynicowanie aparatu kopulacyjnego następuje w locie i potrzebne do tego jest tak duże ciśnienie krwi, że zabija ono trutnia. Na domiar złego aparat kopulacyjny odpada i czopuje drogi rodne matki. Więc jeżeliby nawet przeżyłby akt kopulacyjny to umrze na wskutek wykrwawienia. Jego złe położenie pogarsza to, że nie jest jedyny. Potrzeba nawet 13 a czasami więcej trutni. Matka miesza ich nasienie i zatrzymuje tylko pewną ilość mieszaniny nasienia a resztę wydala. Więc z ludzkiego punktu widzenia pszczoły w ulu to zbiór półsióstr. Oczywiście część z nich musi być pełnymi siostrami, ale większość ma tylko wspólną matkę. Wracając do trutni jesienią pszczoły przestają karmić je mleczkiem i mimo, że potrafią pobierać pokarm samodzielnie to bez mleczka pszczelego słabną i zwykła robotnica potrafi wyrzucić z ula „Pudziana". Taką moc ma mleczko pszczele w świecie pszczół. Tak czy owak truteń umiera szybko. I teraz jego życie nie jawi się tak atrakcyjnie.

Witold Puz
Koło Pszczelarzy w Dukli
WZP w Rzeszowie

Koło Pszczelarzy w Dukli
z okazji świąt Bożego Narodzenia
składa wszystkim najserdeczniejsze życzenia.

Niech Nowy Rok
będzie rokiem obfitym w szczęście
i radość.

Jak wygląda wychodzący rój przedstawia filmik: www.youtube.com/watch?v=nNikUNWKxnk.
Film obrazujący koniec trutnia www.youtube.com/watch?v=0WB0i1cSBWI

Prawo przy porannej kawie ...

Zasady ogólne postępowania administracyjnego

Unormowane zasady ogólne postępowania administracyjnego są regułami prawa. **Niezastosowanie bądź nieprawidłowe ich zastosowanie stanowi naruszenie przepisów postępowania administracyjnego.**

Zawarta w art. 6 Kodeksu postępowania administracyjnego zasada praworządności odpowiada konstytucyjnemu ujęciu tej reguły w art. Konstytucji RP, zgodnie z którym **organy administracji działają na podstawie i w granicach prawa.**

Art. 7 cytowanej wcześniej ustawy wprowadza **zasadę uwzględniania z urzędu interesu społecznego i słusznego interesu obywateli**, nie określa hierarchii tych wartości ani też zasad rozstrzygania konfliktów między nimi. Z punktu widzenia struktury i celów postępowania administracyjnego można przyjąć, że wymienione w tym artykule interesy są prawnie równorzędne, co oznacza, iż w procesie wykładni norm proceduralnych organ administracji publicznej nie może kierować się założoną hierarchią tych interesów. W wyroku Sądu Najwyższego z 18 listopada 1993 r., III ARN 49/93, stwierdzono, że „w państwie prawa nie ma miejsca dla mechanicznie i sztywno pojmowanej zasady nadrzędności interesu ogólnego nad interesem indywidualnym. Oznacza to, że w każdym przypadku działający organ ma obowiązek wskazać, o jaki interes ogólny (publiczny) chodzi, i udowodnić, iż on jest na tyle ważny i znaczący, że bezwzględnie wymaga ograniczenia uprawnień indywidualnych obywateli. Zgodnie z unormowaną zasadą prawdy obiektywnej organy administracji publicznej podejmują wszelkie kroki niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy. W myśl tej zasady organ prowadzący postępowanie ma obowiązek zebrania i rozpatrzenia materiału dowodowego, aby ustalić stan faktyczny sprawy zgodny z rzeczywistością. W szczególności jest obowiązany dokonać wszechstronnej oceny okoliczności konkretnego przypadku na ►

podstawie analizy całego materiału dowodowego, a stanowisko wyrażone w decyzji uzasadnić w sposób wymagany przez przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

Komentowany art. 7b wprowadza do Kodeksu **współdziałanie organów administracji publicznej w toku postępowania**, oznacza to nakaz współdziałania, co należy rozumieć jako obowiązek organu administracji publicznej. Zasada współdziałania stanowi konkretyzację i realizację konstytucyjnej zasady współdziałania władz publicznej. Obowiązek ten aktualizuje się w toku postępowania, tj. od wszczęcia postępowania do jego zakończenia, na każdym etapie postępowania i we wszystkich jego rodzajach.

Zawarta w art. 8 zasada pogłębiania zaufania obywateli do władzy publicznej określa wyraźnie to, co jest zawarte w zasadzie praworządności. Wynika z niej przede wszystkim **wymóg praworządnego i sprawiedliwego prowadzenia postępowania i rozstrzygnięcia sprawy przez organ administracji publicznej**, co jest zasadniczą treścią zasady praworządności. Tylko postępowanie odpowiadające takim wymogom i decyzje wydane w wyniku postępowania tak ukształtowanego mogą wzbudzać zaufanie obywateli do władzy publicznej nawet wtedy, gdy decyzje administracyjne nie uwzględniają ich żądań. Aktualne orzecznictwo sądowe podkreśla, że w celu realizacji tej zasady konieczne jest przede wszystkim ścisłe przestrzeganie prawa, zwłaszcza w zakresie dokładnego wyjaśnienia okoliczności sprawy, konkretnego ustosunkowania się do żądań i twierdzeń stron oraz uwzględniania w decyzji zarówno interesu społecznego, jak i słusznego interesu obywateli, przy założeniu, że wszyscy obywatele są równi wobec prawa.

Określona w art. 9 zasada **informowania stron i innych uczestników postępowania przez organ administracji publicznej** kształtuje obowiązki z niej wynikające w sposób zróżnicowany, tzn. w zależności od podmiotu, wobec którego mają być wykonywane. Organ administracji publicznej jest więc obowiązany do udzielania pełnej informacji (o okolicznościach faktycznych i okolicznościach prawnych) wyłącznie stronom postępowania, natomiast w stosunku do uczestników postępowania ma jedynie obowiązek udzielania informacji **o okolicznościach prawnych.**

Zasada **czynnego udziału strony w postępowaniu** nakłada na organ administracji publicznej **obowiązek zapewnienia stronom** czynnego udziału w każdym stadium postępowania oraz obowiązek umożliwienia stronom wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Prawo czynnego udziału strony w postępowaniu, jako korelat obowiązku organu, obejmuje prawo do podejmowania czynności procesowych mających wpływ na ustalenie stanu faktycznego i prawnego sprawy administracyjnej. Zasada udziału strony w postępowaniu dotyczy nie tylko postępowania przed organem pierwszej instancji, lecz także postępowania odwoławczego i postępowań nadzwyczajnych. Zarzut naruszenia tego przepisu przez niezawiadomienie strony o zebraniu materiału dowodowego i możliwości składania wniosków może odnieść skutek wówczas, gdy stawiająca go strona wykaże, że zarzucane uchybienie uniemożliwiło jej dokonanie konkretnych czynności procesowych, np. że niewydanie i niedoręczenie jej zawiadomienia, o którym mowa przed wydaniem decyzji, uniemożliwiło jej na przykład zgłoszenie wniosków dowodowych o przesłuchanie w charakterze świadka danej osoby.

Podstawowym celem zasady wyrażonej w art. 11, zwanej również **zasadą przekonywania**, jest wyjaśnienie stronom **przesłanek, jakimi organ kierował się przy załatwieniu sprawy**. Obowiązki organu wynikające z tej zasady nie ograniczają się do przekonującego uzasadnienia treści decyzji pod względem prawnym i faktycznym, również w odniesieniu do decyzji uznaniowych. Omawianą zasadę narusza organ w szczególności wówczas, gdy w ogóle nie ustosunkowuje się do twierdzeń, które strona uważa za istotne dla sposobu załatwienia sprawy.

Zasada szybkości i prostoty postępowania nakazuje organom administracji publicznej działać wnikliwie i szybko, posługując się możliwie najprostszymi środkami prowadzącymi do jej załatwienia.

Treścią **zasady polubownego załatwiania spraw administracyjnych** jest dążenie organu administracji publicznej prowadzącego postępowania administracyjne do polubownego rozstrzygania kwestii spornych oraz do polubownego ustalania praw i obowiązków (stron postępowania) będących przedmiotem postępowania administracyjnego. Polubowne rozstrzyganie kwestii spornych należy odnosić do wszelkich kwestii prawnych i faktycznych, które są sporne między stronami i mogą być przedmiotem mediacji, natomiast polubowne ustalanie praw i obowiązków należy rozumieć jako załatwienie sprawy administracyjnej w formie ugody. Mediacja może zatem poprzedzać załatwienie sprawy zarówno w formie decyzji, jak i w formie ugody. Zasada polubownego załatwiania spraw administracyjnych dotyczy załatwiania wyłącznie tych spraw administracyjnych, których charakter pozwala na ich polubowne załatwienie.

Zgodnie z art. 14 **sprawy należy załatwiać w jednej z dwóch form w nim przewidzianych, a mianowicie w formie pisemnej lub w formie dokumentu elektronicznego**. Z treści tego przepisu wynika, że forma dokumentu elektronicznego nie stanowi odmiany formy pisemnej, lecz jest odrębną od pisemnej formą załatwiania spraw. Oznacza to jednak, że organ administracji publicznej ma swobodę w wyborze jednej z tych alternatywnych form załatwienia spraw, przy czym do załatwienia sprawy w formie dokumentu elektronicznego **konieczne jest spełnienie przesłanek przewidzianych w ustawie o świadczeniu usług drogą elektroniczną**. W sytuacji jednak, gdy przepisy szczególne zastrzegają załatwienie sprawy w formie pisemnej, organ nie może w braku odmien-

ciąg dalszy na str. 26 ►

Po prostu z natury

Listopad - grudzień

Dla przyrodnika wszystkie pory roku są wyjątkowe. Obserwacje najlepiej prowadzić jadąc rowerem lub spacerując, bo można patrzyć dookoła siebie. Idąc do sklepu wypatrzyłam na ściernisku sarenkę, która bacznie mi się przyglądała. Jadąc rowerem zobaczyłam jak na przewodach, jak na huśtawce bawił się myszołów. Szybko zeskoczyłam z roweru i zrobiłam kilka fotek. A na łące dostojnie kroczył lisek udając się w kierunku kurników.

Trzeba ruszyć się z domu bo świat jest piękny.

Maria Walczak

Prawo przy porannej kawie

► dokończenie ze str. 26

nych postanowień tych przepisów załatwić sprawy w formie dokumentu elektronicznego. Bezsporne jest, że w razie gdy organ administracji publicznej załatwił już sprawę administracyjną w drodze decyzji mającej formę pisemną, wykluczone jest zastosowanie w tej samej sprawie formy dokumentu elektronicznego czy tym bardziej załatwienie tej samej sprawy ustnie. **Ustne załatwienie sprawy należy traktować jako odstępstwo** od zasady pisemnego załatwienia sprawy lub jej załatwienia w formie dokumentu elektronicznego, doręczanego środkami komunikacji elektronicznej. Załatwienie sprawy ustnie jest zatem dopuszczalne tylko wówczas, gdy przemawia za tym interes strony, a przepis prawa nie stoi temu na przeszkodzie.

Komentowany przepis 14a nakłada na organ administracji publicznej obowiązek **umożliwienia stronom dokonywania oceny działania kierowanych przez ten organ urzędów oraz oceny pracowników tych urzędów.** Przepis ten nie zobowiązuje natomiast organu administracji publicznej do umożliwienia stronom kontroli działania tych urzędów i pracowników.

Zasada dwuinstancyjności postępowania administracyjnego wyrażona w art. 15 stanowi, że decyzje nieostateczne mogą być na wniosek osoby uprawnionej zaskarżone do organu administracji publicznej wyższego stopnia nad organem, który wydał zaskarżoną decyzję. Zasada ta odnosi się nie tylko do zwyczajnego toku postępowania administracyjnego, lecz także do decyzji wydanych w wyniku postępowań nadzwyczajnych. Weryfikacja rozstrzygnięć administracyjnych w administracyjnym toku instancji następuje wyłącznie wskutek czynności strony, jaką jest wniesienie zwyczajnego środka prawnego; organ odwoławczy (organ drugiej instancji) nie może działać z urzędu.

Zasada pozainstancyjnej weryfikacji decyzji ostatecznych oznacza prawną dopuszczalność oceny trafności decyzji ostatecznych. Decyzje ostateczne to w rozumieniu Kodeksu decyzje, od których nie służy odwołanie, a zatem te decyzje, które nie mogą być weryfikowane w administracyjnym toku instancji.

Natalia Belcik

W krainie rondla i patelni

Szanowni Czytelnicy!

W roku 2018 w kąciku kulinarnym „W krainie rondla i patelni" drukować będziemy sprawdzone przepisy kulinarne z różnych krajów świata. Zachęcamy Czytelników do współtworzenia tej rubryki. Każdy dostarczony przepis nagrodzony będzie wydawnictwem z serii Biblioteka Dukielska. Adres Redakcji:

Redakcja Dukli.pl/DPS
38-450 Dukla, ul. Trakt Węgierski 11 pokój 309
e-mail: dps@dukla.pl

Pierniczki Świąteczne

Składniki:

- 150g masła
- 250g naturalnego miodu
- 300g cukru
- 3 jajka
- 2 łyżeczki cynamonu
- po 1 łyżeczce zmielonych goździków, gałki muszkatołowej, imbiru, kardamonu (możemy zastąpić przyprawą do piernika, ale radzę użyć poszczególnych przypraw)
- 1 łyżeczka sody
- około 770-820g mąki pszennej (używam poznańskiej)
- dodatkowo:
- lukier do ozdoby

Wykonanie

1. Do rondelka włożyć masło, dodać cukier, miód i przyprawy. Podgrzewać, mieszając, aż składniki się roztopią (cukier nie musi się całkowicie roztopić; nie gotować). Zdjąć z ognia i odstawić do ostygnięcia.
2. Mąkę 800 g wymieszać z sodą i dodać ją do ostygniętej masy, wbić jajka i zagnieść ciasto rękoma. Jeśli ciasto będzie za bardzo klejące, proszę dodać jeszcze trochę mąki.
3. Ciasto rozwałkować, podsypując mąką stolnicę i wałek, na grubość około 4-5mm. Następnie foremkami wycinać pierniczki i układać je na blaszce wyłożonej papierem do pieczenia. Proszę zachować między pierniczkami odstępy, ponieważ dużo rosną.
4. Pierniczki wstawić do nagrzanego piekarnika i piec przez około 13-14 minut. Piec w temperaturze 170°C na funkcji termoobieg (na funkcji góra-dół 180°C). Po wyjęciu z piekarnika odstawić do ostygnięcia.
5. Ostygnięte pierniczki dowolnie udekorować. Pierniczki przechowywać w szczelnym opakowaniu (puszce) najlepiej przez około 2-3 tygodnie. Jeśli pozostawimy pierniczki przez 1-2 dni w otwartej puszce robią się całkiem miękkie.

Smacznego!

Złota myśl ☺

„Kto nie wie czego chce, kończy zazwyczaj tam, gdzie nie chciał"
Bruno Ferrero

Józef Belczyk - rodzinne wspomnienia

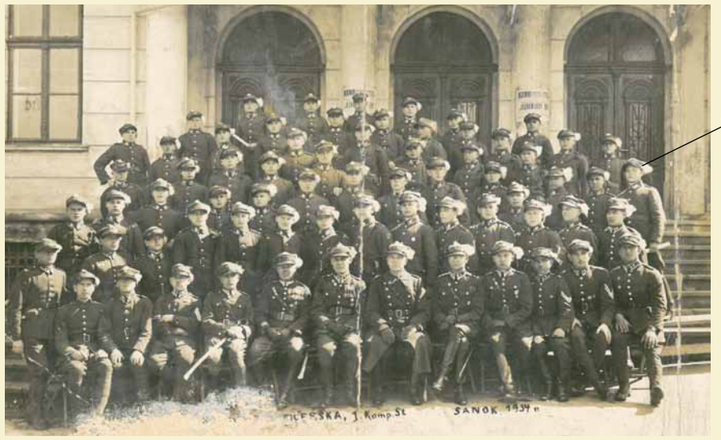

Zdjęcia z domowego archiwum udostępniła Wanda Wójcik

Józef Belczyk z lewej

Wycieczka do Zalipia

Fot. [arch. Stowarzyszenia Animare]

Uczestnicy wyjazdu

Warsztaty w Domu Malarek

Puchar Podkarpacia 2018

Podczas rozgrywek szkolnych

Puchar Dyrektora MOSiR

Fot. Mateusz Lorenc

Zwycięzca turnieju został SKM z Kopytowej

Eliminacje do Turnieju o Puchar Tymbarku

Fot. [arch. MOSiR Dukla]

Dukielskie drużyny biorące udział w eliminacjach

1 listopada - dzień zadumy

Warta honorowa na Cmentarzu Wojennym w Dukli - 1 listopada 2018

Fot. [arch 6 DH z Dukli]

Harcerze uczestniczą w zbiórce na rzecz Fundacji „Niezłomni"

Po prostu z natury

Fot. Maria Walczak

Na Boże Narodzenie
Wiele miłości i radości
Z gwiazdką szczęścia
I błękitem naszego podkarpackiego nieba

wszystkim mieszkańcom
prawo i lewobrzeżnej Jasiołki
życzy Maria Walczak

Jasiołka w zimowej szacie